

IN

NL

Voortgangverslag 2023

De Nationale Financierings- en
Ontwikkelingsinstelling

INVESTNL

impact investors

Inhoud

1. Introductie

Introductie	4
Voorwoord CEO	5
Waardecreatie	7
Impact meten	10
Profiel	11
Hoogtepunten 2023	13

2. Verslag activiteiten 2023

Resultaten 2023	16
Prestaties en kerncijfers 2023	29
Kerncijfers 2023	30
Strategie en voortgang	31
Onze stakeholders	38
Materialiteit en impact	43
Onze impact op materiële thema's	47
Vooruitblik 2024	60

3. Toelichting

Trends en ontwikkelingen	63
Missie, visie en doelen	65
Ons impact- en ESG-beleid	68

1. Introductie

Introductie

We zijn trots op de financieringen en ontwikkeltrajecten die wij in 2023 hebben gerealiseerd voor innovatieve en duurzame bedrijven en projecten. Tegelijkertijd beseffen we dat we nog maar aan het begin staan van onze opdracht.

Invest-NL rapporteert jaarlijks over de voortgang die gerealiseerd is op haar doelstellingen aanvullend aan het jaarverslag. Voor u ligt het voortgangsverslag over het jaar 2023. Deze rapportage vloeit voort uit de afspraken gemaakt in de aanvullende overeenkomst tussen Invest-NL en de staat. Deze rapportage bevat informatie die ook in het jaarverslag van Invest-NL is opgenomen.

Invest-NL stelt conform de aanvullende overeenkomst na afloop van ieder volledig boekjaar een voortgangsverslag op dat inzicht biedt in de wijze waarop en mate waarin activiteiten ter uitvoering van de investeringsafbakening over dat boekjaar vallen binnen de algemene investeringsdomeinen, voldoen aan de doeleinden en voldoen aan de beoogde resultaten.

Met het voortgangsverslag wordt tevens ingegaan op de wijze van naleving door Invest-NL van artikel 9 van de Machtigingswet bij het verstrekken van financiering en wordt melding gemaakt indien Invest-NL van oordeel is dat met betrekking tot een binnen een investeringsafbakening vallend algemeen investeringsdomein of deel daarvan, het falen van de markt zodanig is veranderd dat financiering daarvan niet langer in overeenstemming met artikel 9 van de Machtigingswet kan plaatsvinden. Invest-NL stelt dat hiervan in 2023 geen sprake is geweest.

Voorwoord CEO

Impact is ons doel

Nederland staat voor grote maatschappelijke uitdagingen. In 2050 draait onze economie op heel andere technologie, grondstoffen, energiebronnen en businessmodellen dan nu. Dat lukt alleen met innovatieve ondernemers, de ontwikkeling van nieuwe ecosystemen en schaalbare innovaties.

Wij zijn Invest-NL, de nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling. We maken de Nederlandse economie duurzamer en innovatiever door het mobiliseren van kapitaal: van Invest-NL zelf, van marktpartijen, van overheden en vanuit Europa. Door inzet van onze kennis, expertise en netwerken. Door nieuwe markten te ontwikkelen, investeringsproposities te verbeteren en nieuwe financieringsinstrumenten en -modellen te ontwerpen. En door zelf daar te investeren waar de markt niet, nog niet of niet helemaal in de financiering kan of wil voorzien. Op deze wijze maken we financierbaar wat niet financierbaar lijkt. Zo maken we het ook voor andere partijen aantrekkelijker om te investeren. Impact is hierbij ons doel, rendement het middel.

Met ons solide mandaat en ons budget van circa € 2 miljard kunnen we een belangrijke bijdrage leveren aan de versnelling van grote maatschappelijke transitie. Maar dit kunnen

we niet alleen. Samenwerking is gezien de grote opgaven cruciaal. En we willen graag een verbindende schakel zijn tussen ondernemers, investeerders, financiers en publieke partijen. In Nederland en in Europa.

Gedreven door onze cultuurwaarden - durf, toekomstgericht, bevlogen, professioneel en samenwerkingskracht - durven we de lat voor onszelf hoog te leggen. In het voorjaar van 2023 hebben we onze strategie verder aangescherpt waarmee we onze rol als brede nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling verder vorm geven, onder andere door het mobiliseren van additioneel kapitaal. Zo was 2023 het eerste jaar dat het Deep Tech Fund volledig operationeel was, heeft het Kabinet aangegeven €100 miljoen uit te willen trekken voor de Beschermingsvoorziening Economische Veiligheid en hebben we een dochteronderneming opgericht met als doel om komende jaren samen met

Voorwoord CEO

publieke en private partners blended finance producten te kunnen vormgeven. Ook voeren we in opdracht van het ministerie van OCW een programma uit gericht op de verduurzaming van onderwijshuisvesting.

Ten aanzien van onze rol in het mobiliseren van Europees en institutioneel kapitaal kende 2023 diverse hoogtepunten. Na jaren voorbereiding zijn we implementing partner van InvestEU geworden en hebben we met de Europese Commissie drie garantieproducten op het gebied van first-of-a-kind plants, energie en deep tech afgesproken. Ook zijn we implementing partner geworden van de Alternative Fuels Infrastructure Facility (AFIF) en lanceerden we samen met het Europees Investeringsfonds (EIF) het Dutch Future Fund II (DFF II). Onze relaties met institutionele beleggers zijn versterkt om de financiering van transities en de versterking van risicokapitaal verder vorm te geven.

We hebben het voorrecht gehad om met mooie bedrijven te werken. Of het nu gaat om de zonnepaneelproducent HyET Solar uit Arnhem, de opschaling van de productie van funderingen voor windenergie door Sif in Rotterdam, Seenons, de 'afvalregisseur' voor de circulaire transitie of de deep tech scaleup Nearfield Instruments. Stuk voor stuk is Invest-NL cruciaal geweest in het rondkrijgen van de benodigde financiering voor deze bedrijven. Risicovol investeren houdt ook in dat we soms tegenslagen moeten incasseren, zoals het faillissement van Lightyear aan het begin van afgelopen jaar illustreert.

In 2023 heeft Invest-NL voor € 288 miljoen aan nieuwe investeringen gerealiseerd. Per einde 2023 heeft Invest-NL daarmee in totaal sinds de start ruim € 910 miljoen bruto gecommitteerd aan 82 investeringen. Hiermee hebben we €2,7 miljard aan private investeringen gemobiliseerd. Er is geen hoog risico investeerder in Nederland die zoveel deals doet in de grote transities en gericht op opschaling. De verhouding tussen indirecte fondsinvesteringen en directe investeringen rechtstreeks in bedrijven en projecten zal de komende jaren verschuiven naar indicatief 30/70%.

Met de financieringen willen we uiteindelijk impact maken. Bij de bedrijven waarin we investeren wordt voor € 249 miljoen geïnvesteerd in R&D en vinden 6.780 mensen een toekomstgerichte werkplek. Deze investeringen in mensen en onderzoek en ontwikkeling laten een potentieel zeer forse CO₂e-besparing zien waarover we de komende jaren nauwkeurig verslag zullen blijven uitbrengen.

Het geconsolideerde nettoresultaat van Invest-NL over het boekjaar 2023 is na belastingen € -49,5 miljoen negatief. De verwachting is dat Invest-NL een aantal jaren een negatief resultaat zal genereren voordat de investeringsportefeuille substantiële positieve baten kan realiseren. Mede door het uitdagende investeringsklimaat hebben we in 2023 op enkele investeringen een additionele voorziening moeten treffen of een herwaardering moeten doorvoeren. Doordat we onze investeringen waarden op reële waarde worden effecten van bedrijfseconomische ontwikkelingen en het uitdagende investeringsklimaat snel zichtbaar in de waarde van deze investeringen.

De benoeming van Jellie Banga als lid van de Raad van Bestuur en Jan Pieter Postma als CFRO heeft in 2023 geleid tot een uitbreiding van de Raad van Bestuur van 1 naar 3 leden. Hiermee is een bestuurlijke basis gelegd voor de continuïteit en de verdere ontwikkeling van de organisatie. Het hart van Invest-NL wordt gevormd door alle medewerkers van Invest-NL samen, een bijzonder ambitieuze en kwalitatief hoogstaande groep medewerkers die zich volledig inzetten voor het maken van impact. In lijn met onze ambitie om maximaal bij te dragen aan de realisatie van maatschappelijke transities staat Invest-NL open voor een bredere inzet van haar mandaat en additionele rollen die passen bij een nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling.

Rinke Zonneveld
CEO

Waardecreatie

Hoe wij waarde toevoegen

De waarde die Invest-NL aan de maatschappij toevoegt, wordt in beeld gebracht met het zogenoemde waardecreatiemodel. Met dit model laat Invest-NL zien hoe het de beschikbare middelen ('input') gebruikt om waarde te creëren met onze activiteiten ('output') en hoe wij voor de samenleving als geheel waarde toevoegen ('outcome'). In het waardecreatiemodel worden de volgende definities gebruikt.

Ons kapitaal

Invest-NL heeft als doel om verschillende soorten kapitaal—zoals geld, kennis, relaties en technologie—te beheren en slim in te zetten om positieve veranderingen in de samenleving te bevorderen. Wij richten ons op het creëren van maatschappelijke en milieu-impact door deze middelen effectief te gebruiken. Dit doen we omdat er vaak obstakels zijn die voorkomen dat deze middelen vanzelf op de juiste plekken terechtkomen.

- Ons financieel kapitaal bestaat uit het geld dat we beschikbaar hebben om te investeren in projecten, fondsen en bedrijven die goed zijn voor de maatschappij en het milieu.
- Menselijk kapitaal gaat over de inzet van onze medewerkers, hun tijd en hun vaardigheden, die essentieel zijn voor ons werk.
- Intellectueel kapitaal omvat alle kennis en expertise die we in huis hebben; dit is belangrijk omdat het ons helpt slimme beslissingen te nemen.
- Relationeel kapitaal verwijst naar de relaties die we hebben met andere organisaties en partners—deze netwerken zijn cruciaal om samen meer te bereiken.
- Materieel kapitaal gaat over de fysieke en digitale tools en systemen die we gebruiken om ons werk efficiënt te doen.
- Sociaal kapitaal beschrijft onze cultuur van samenwerking en vertrouwen binnen de organisatie, wat ons helpt als een sterk team te functioneren.

Onze output

De processen binnen onze organisatie zijn gericht op het aantrekken en groeien van deze kapitalen. Dit betekent dat we actief zoeken naar nieuwe medewerkers, kennis uitbreiden, relaties opbouwen en onderhouden, en continu onze systemen en processen verbeteren. Hierdoor kunnen we onze middelen optimaal inzetten.

De resultaten van ons werk zijn zichtbaar in de vorm van netto-impact, wat de daadwerkelijke positieve veranderingen zijn die we realiseren. Denk hierbij aan projecten die helpen de uitstoot van schadelijke stoffen te verminderen, of de leefbaarheid in een gebied te verbeteren. We meten ook hoeveel geld we terugverdienen en hoe effectief we dat geld weer kunnen inzetten voor nieuwe projecten.

Door onze middelen verstandig en gericht in te zetten, kunnen we niet alleen financiële resultaten behalen, maar vooral een positieve impact maken op de samenleving en het milieu. Dit is hoe wij bijdragen aan een duurzamer en innovatiever Nederland en tegelijkertijd zorgen voor een goede bedrijfsvoering.

In het model op de volgende pagina is te zien hoe Invest-NL waarde creëert.

Inputs

Informatie over onze
externe omgeving

Invest-NL kapitaal

Financieel
kapitaal

Menselijk
kapitaal

Intellectueel
kapitaal

Sociaal
kapitaal

Relationeel
kapitaal

Materiaal
kapitaal

Omgeving Scannen

Niet alleen de behoeften en kansen
begrijpen, maar ook het kapitaal dat
nodig is om waarde uit die kansen te
creëren

Balansbeheer

Zorg dragen dat we over het kapitaal
beschikken dat nodig is om waarde te
creëren. Dit omvat activiteiten van
werving tot financiering

Outputs

We wijzen ons kapitaal
toe om marktfaten aan
te pakken

Om meer kapitaal
te mobiliseren

Om impact
mogelijk te maken

Outcomes

Versnelt de maatschappelijke transities

Waardcreatie

Het geretourneerde kapitaal vergroot onze waarde creatie

13
Klimaat
overgang
en
circulaire
economie

Welvaart

8
Maatschappelijke
doelstellingen
van de
overheid

Mensen

8
Maatschappelijke
doelstellingen
van de
overheid

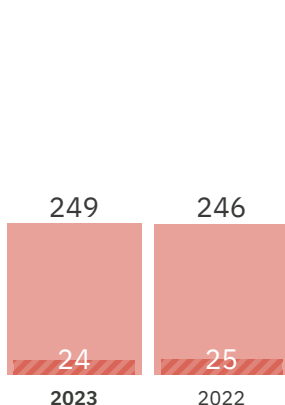

INVESTNL

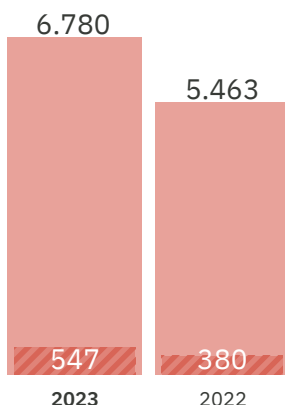
Verwante waarde creatie processen

Kerncijfers 2023

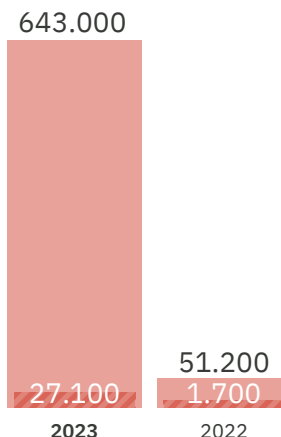
Impact

Impact op R&D
(in € miljoen)

▲ 1%

Impact op fte's
(in aantallen)

▲ 24%

Impact op
vermeden CO₂e
(in ton)

▲ 1156% ▲ 1494%

■ R&D-uitgaven van
portfoliobedrijven■ Fte's werkzaam bij
portfoliobedrijven■ Vermeden CO₂e door
portfoliobedrijven

■ Waarvan toe te schrijven aan Invest-NL

Impact meten

Om de impact van onze financieringen te kunnen toewijzen aan Invest-NL, hebben we besloten om ons aan te sluiten bij de principes van het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF). In 2020 zijn we lid geworden van PCAF. PCAF biedt een raamwerk en een geharmoniseerde carbon accounting methodologie die de transparantie en het bewustzijn over broeikasgas emissies (equivalenten) bevordert. Deze aanpak is sinds 2020 toegepast op de R&D en FTE impact van onze portefeuille. Sinds 2022 is deze ook toegepast op het materiaal gebruik van onze portefeuille.

We maken ook onderscheid tussen absolute en gefinancierde impact. Daarbij verdelen we de totale impact van onze portfoliobedrijven over de verschillende financiers van het bedrijf of fonds. Tenzij anders vermeld hebben wij hiervoor gebruik gemaakt van de rekenregels van PCAF. In de basis wordt de impact daarmee verdeeld naar rato van het bedrag dat is gefinancierd: als bijvoorbeeld 10% van een bedrijf door Invest-NL wordt gefinancierd, zit in de gefinancierde impact ook maar 10% van de impact. PCAF biedt handvatten voor hoe wordt omgegaan met verschillende financiële producten, bijvoorbeeld leningen of aandelen, in verschillende investeringsdomeinen. Het gaat er hierbij om welke impact het bedrijf wil realiseren en is nadrukkelijk niet de impact die Invest-NL als investeerder zelf alleen genereert. Voor potentiële toekomstige impact maken we impactprojecties en projecteren we het totale impact potentieel van een bedrijf. Daarbij presenteren wij de projectie van de totale impact van de portfoliobedrijven zonder deze te attribueren aan verschillende financiers. Het is onmogelijk een betrouwbare voorspelling te maken van toekomstige vervolffinancieringen die nodig zijn om deze impact te realiseren, en zo deze attributie op een betrouwbare manier te doen.

Profiel

Wij zijn Invest-NL, de nationale investerings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland. Als impact investeerder staat bijdragen aan een duurzamer en innovatiever Nederland voor ons centraal. Dat doen we door financieerbaar te maken wat niet financieerbaar lijkt. Door te investeren in bedrijven en projecten die de grote maatschappelijke transitie versnellen. Met ons eigen kapitaal, maar ook met onze expertise en netwerken. Wij zijn gepositioneerd als partner voor de private, publieke en financiële sector doordat we onze expertise en netwerken beschikbaar stellen aan onze relaties. We denken dat het beter kan en moet in Nederland. En dat brengen we graag in de praktijk.

Als nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling van Nederland met momenteel circa € 2 miljard investeringskapitaal en ruim € 11 miljoen jaarlijks ontwikkelbudget zijn we de grootste publieke impact investeerder van risicokapitaal in Nederland. Onze focus ligt op de transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie, de transitie naar een betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg, agrifood en deep tech. Binnen deze sectoren richt Invest-NL zich in het bijzonder op innovatieve scale-ups en opschalingsinitiatieven.

Invest-NL helpt innovatieve ondernemers die werken aan duurzame oplossingen voor het Nederland van morgen. Door het wegnemen van knelpunten voor opschaling en groei wordt de investeringsbereidheid vergroot. Als impact investeerder kijkt Invest-NL steeds naar het maatschappelijk rendement in de hele keten. Doordat onze portefeuille als geheel meer risico kan lopen en we langere looptijden kunnen hanteren, beschikken wij over geduldig kapitaal dat aanvullend is aan het kapitaal van marktpartijen. Uiteindelijk is impact het doel en financieel rendement het middel.

Invest-NL is opgericht in januari 2020. De organisatie heeft een private rechtsvorm, als deelneming van de Staat, met een wettelijke basis. We opereren onafhankelijk en op basis van zakelijke overwegingen. De uitoefening van het aandeelhouderschap van de Staat in Invest-NL is belegd bij het ministerie van Financiën.

Invest-NL heeft ook de Europese status van 'National Promotional Institute', waardoor Nederland meer en effectiever gebruik kan maken van financieringen vanuit Europa. Invest-NL positioneert zich als sterke kennispartner en marktontwikkelaar die de keten in kaart brengt en partijen ondersteunt in het versnellen

van hun transitie naar een carbon-neutrale en circulaire economie.

Het hoofdkantoor van Invest-NL is gevestigd in Amsterdam. Eind 2023 waren hier 127 medewerkers werkzaam.

Hoogtepunten 2023

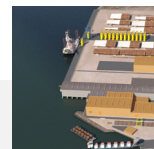
Een selectie hoogtepunten van Invest-NL en de ondernemingen en fondsen met wie we samenwerken aan een duurzamer en innovatiever Nederland.

Januari

Het faillissement van Lightyear

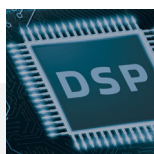
Geen goed nieuws om een hoogtepunt mee te starten, maar wel de realiteit die je tegenkomt als investeerder van geduldig risicokapitaal. Hier heeft Invest-NL haar verantwoordelijkheid genomen door haar rol juist in deze risicovolle financieringen uit te leggen. Namens een consortium van andere grote investeerders was Invest-NL actief betrokken bij de toekomst van Lightyear, wat leidde tot een afgeslankte doorstart.

Februari

Investering in SIF als pijler voor duurzame offshore energieopwekking

De grootste investering die Invest-NL tot nu toe heeft gedaan, kwam begin 2023 tot stand dankzij een garantie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. De investering van bijna € 65 miljoen maakte deel uit van een grote investering om de uitbreiding van de bestaande SIF-faciliteiten op de 2e Maasvlakte te realiseren.

Maart

Tweede Deep Tech Fonds investering in de fotonische industrie

Afgelopen jaar was bijzonder voor de fotonische industrie in Nederland, mede dankzij de impuls van het Nationaal Groeifonds voor deze tak. De investering van € 15 mln in EFFECT Photonics was de tweede investering van het Deep Tech Fonds van Invest-NL

April

End of Waste: oplossingen voor de afvalproblematiek

Het is noodzaak om de recyclingpercentages te verhogen om de circulariteit te verbeteren. Hierdoor kan de behoefte aan nieuwe fossiele grondstoffen verminderd worden en de hoeveelheid afval die wordt verbrand of gestort worden beperkt. Gecontamineerd afval kan echter veiligheidsrisico's opleveren, wat vereist dat recyclers bewijzen dat hun processen veilige producten produceren. Uit de "End of Waste" whitepaper blijkt dat er knelpunten zijn rondom de einde-afvalstatus. In publicaties worden vier oplossingsrichtingen gepresenteerd langs de lijnen van de publieke versus private partijen en de mate van (rechts)zekerheid.

Mei

Vervolginvestering in veelbelovend Nearfield Instruments

Als investeerder ben je vaak betrokken bij meerdere investeringsrondes. De eerste investering in Nearfield Instruments vanuit Invest-NL vond plaats in 2021. De vervolginvestering kwam uit het Deep Tech Fonds. In september kreeg Nearfield Instruments opnieuw een kapitaalinjectie in een vervolgronde. Het bedrijf ontwikkelt machines met meettechnologie op atoomniveau voor de chipsector.

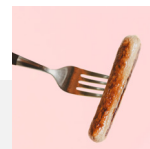
Juni

Beginnen met 10ha is het halve werk

Regeneratieve landbouw, natuurinclusieve landbouw: er zijn meerdere namen voor landbouw die de bodem herstelt in plaats van belast. Hoe je het ook noemt, in Nederland staat deze vorm van landbouw nog in de kinderschoenen. Wat moet er gebeuren om deze vorm van landbouw goed van de grond te krijgen? En welke rol speelt financiering in deze omschakeling? Invest-NL stapt in een project om boeren te helpen om een bedrijfsmodel te realiseren en de omschakeling financierbaar te maken.

Juli**Nationaal Groeifonds met rol voor Invest-NL**

In de derde ronde van toekenning van groeifonds gelden was Invest-NL bij meerdere programma's betrokken. Zo kreeg de financiering van de solar maakindustrie in Nederland een flinke impuls met het SolarNL programma, waar Invest-NL een marktanalyse uitvoerde voor de kansen van deze sector in Nederland en Europa. Het Nationaal Groeifonds heeft Invest-NL daarnaast gevraagd een rol te spelen bij de toekenning van middelen aan het BioBased Circular programma.

Augustus**Een bijzondere bron voor alternatieve eiwitten: kweekvlees**

We investeren in kweekvlees, een product wat in Europa nog niet eens verkocht mag worden. Toch zien we in Meatable het innovatieve ondernemerschap dat bijdraagt aan een toekomstbestendige manier van voedselproductie en consumptie. Meatable produceert vlees met dezelfde smaak en textuur als conventioneel vlees, maar zonder negatieve milieueffecten van traditionele veeteelt, zoals waterverbruik, CO₂e-uitstoot, landgebruik en dierenwelzijn.

September**Invest-NL als NPI krijgt vorm dankzij samenwerking Europese Commissie**

Eén van de opdrachten van Invest-NL is het ontsluiten van meer Europees kapitaal. Het Europese InvestEU programma is bedoeld om duurzame investeringen te ondersteunen, innovatie aan te drijven, sociale inclusie te bevorderen en werkgelegenheid te creëren. Als eerste implementatiepartner van Invest-EU in Nederland krijgt Invest-NL met deze garantieregeling meer ruimte om risicovolle investeringen te doen.

Oktober**Quantum in Nederland: met minimale investeringen op topniveau meespelen**

Het Deep Tech Fonds investeert in hoog-technologische ontwikkelingen volgens de Key Enabling Technologies. In de eerste marktverkenning die het Deep Tech Fonds publiceerde blijkt dat met name geduldig kapitaal voor opschaling vaak tekort schiet. Nederland heeft veel innovatieve start-ups die op zoek zijn naar dit langdurig kapitaal. Het rapport haalde de voorpagina van het FD, daar zijn we trots op.

November**Europees kapitaal voor innovatieve en duurzame investeringen met Dutch Future Fund II**

Het eerste Dutch Future Fund bleek een groot succes. Dankzij de € 150 mln investering van Invest-NL samen met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is nu al € 848 mln gecommitteerd aan Nederlandse investeringsfondsen. Met de lancering van DFF II zetten Invest-NL en het EIF de succesvolle samenwerking voort om het investeringsklimaat voor innovatieve en duurzame bedrijven in Nederland te bevorderen.

December**Financierbaar maken van verduurzaming door standaardisatie**

Veel van de ruim 9.000 schoolgebouwen in Nederland zijn verouderd. Ze hebben vaak een slecht binnenklimaat, zijn nauwelijks geïsoleerd en zijn nog niet voorzien van energieopwekking. Door standaardisatie van zowel vraag als aanbod, helpt Invest-NL met de optimale organisatievorm en een sluitende businesscase om dit grootschalig te realiseren en financierbaar te maken. Het programma kreeg een extra financiële impuls en wordt ook opgestart voor ander publiek vastgoed.

2. Verslag activiteiten 2023

Resultaten 2023

Het jaar 2023 was het vierde boekjaar van Invest-NL waarin de ontwikkel- en investeringsactiviteiten verder zijn uitgebouwd. In dit hoofdstuk worden deze activiteiten verder belicht.

In onderstaande afbeelding staan de belangrijkste Business Development activiteiten van 2023 weergegeven. Er waren in 2023 met name veel werkzaamheden vereist ten aanzien van marktonderzoek om tot een finale propositiebegeleiding en/of productontwikkeling te komen, waardoor ondernemingen en projecten zelfstandig de financiering hebben rondgekregen.

Business Development

	Gerealiseerd			Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie			Werk in uitvoering per jaareinde	Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2023
Productontwikkeling	5	2	3	3	2	2	21	14
Propositiebegeleiding	10	5	7	4	5	5	15	10
Marktonwikkeling	14	16	12	12	13	10	39	19

De complete lijst van gerealiseerde projecten in 2023 is in onderstaande tabel weergegeven.

Afgeronde opdrachten per ultimo 2023

Naam project			Additionele SDG	
Productontwikkeling	Circular Venture Building	Het doel van dit project is het definiëren van een best practice voor circular venture building. Resultaat van het project is een overzicht van Europese best practices, de definities van de randvoorwaarden voor succes van circular ventures, een programma van eisen voor een op te richten begeleidingsprogramma, en het bijeenbrengen van de Nederlandse beroepsgroep. Dit project kreeg veel bijval uit Nederland en uit Europa en bleek bijzonder innovatief.	12	
	Productontwikkeling InvestEU	InvestEU is het belangrijkste investeringsprogramma van de Europese Commissie. Het biedt NPI's de mogelijkheid om Implementing Partner te worden en financieringsproducten te ontwikkelen en voeren om met Europese garanties het investeringsrisico gedeeltelijk af te dekken. Het doel om de Implementing Partner van InvestEU voor Nederland te worden, is bereikt. Invest-NL heeft een drietal garantieproducten beschikbaar voor toekomstige portfoliocompanies. Zo verschaffen we toegang tot additionele financiering door Europese middelen aan te trekken.	9	13
	Groefonds Circular Solar	Invest-NL heeft deelgenomen aan het opstellen van een groefonds aanvraag met als doel het opschalen van circulaire hoogrendements zonnepanelen productie in Nederland. Samen met Roland Berger is een analyse uitgevoerd om de barrières van private investeerders in deze markt in kaart te brengen en oplossingen te zoeken. Het project is afgesloten met een event om de kennis te delen en er is een netwerk ontstaan tussen	13	

Naam project		SDG	SDG	Additional SDG		
		ondernemers en private financiers. Het uiteindelijke resultaat is dat het consortium een NGF aanvraag toegekend heeft gekregen.				
ETCI		Het European Tech Champion Initiatief (ETCI) is een fund-of-funds structuur opgezet en gemanaged door het EIF. ETCI heeft €3,75 mrd investeringskapitaal en stelt zichzelf tot doel het tekort aan Europees investeringskapitaal voor scale-ups te verkleinen. Het investeert grootschalige durfkapitaalfondsen, die op hun beurt groeifinanciering zullen verstrekken aan Europese Tech kampioenen in hun late groeifase. Invest-NL heeft EZK gefaciliteerd met ondersteuning in de onderhandelingen en onderzoek naar een mogelijke investering vanuit Invest-NL. EZK zal het project zelfstandig doorzetten.			8	
WarmingUp Tool		In het kader van het ontwikkeling van een handzaam instrument voor het operationaliseren van de RES-strategie van gemeenten heeft Invest-NL in samenwerking met EBN, Gasunie en TNO bijgedragen aan de ontwikkeling van de WarmingUpTool. Deze tool helpt bij het ontwerp van toekomstbestendige warmtenetten en is nu als beta versie beschikbaar voor partijen die geïnteresseerd zijn in het ontwikkelen van een warmtenet. De opgeleverde versie zorgt voor een inzichtelijke allocatie van ontwikkelkosten en -risico's. Een verhoogd inzicht in deze risico's en kansen verbetert de toegang tot financiering.			12	
Propositiebegeleiding	Common Components - fase 2	Onderzoek naar gezamenlijk ontwikkelen en produceren van warmtepomp onderdelen in EU. Dit project heeft geen significante resultaten opgeleverd die leiden tot een verbeterd prijsinzicht.			13	
	Verkenning Garantiefonds Corporate PPA's	Om elektrificatie-ketens van hernieuwbare opwek naar de industrie financieerbaar te maken is een fonds nodig om kredietrisico's te overbruggen. Invest-NL business development heeft een eerste verkenning gemaakt, in nauwe samenwerking met het ministerie van EZK en de sector om de vraagkant te stimuleren. Een dergelijk garantieproduct moet de financierbaarheid van PPA's verbeteren zodat meer partijen toegang krijgen tot de opgewekte groene stroom uit bijvoorbeeld Wind Op Zee parken.			13	
	GCNE CE Accelerator – Externe experts bedrijfsbegeleiding	Invest-NL ontwikkelde samen met de ROMs de accelerator van Groene Chemie Nieuwe Economie (GCNE), om de transitie naar een circulaire en groene chemie te versnellen. In de 1e ronde zijn 5 industriële bedrijven begeleid in hun opschaling, met name in de bouw van een eerste demofabriek (FOAK). Het gaat om het ontwikkelen van nieuwe materialen, het bouwen van nieuwe duurzame chemische installaties, en het inzetten van circulaire businessmodellen: grote en riskante proposities die vroeg of laat investering van Invest-NL nodig hebben. Inmiddels zijn meerdere bedrijven naar investering begeleid, en investeert Invest-NL in één van deze bedrijven. De tweede ronde van deze accelerator wordt nu uitgevoerd.			12	
	HealthKIC II	Invest-NL heeft een routekaart ontworpen met HealthKIC om hun inspanningen te ondersteunen om de implementatie van het regionale zorgmodel (Kavelmodel) af te ronden. Invest-NL heeft ondersteuning geboden aan projectmanagement, identificatie van financieringsopties en kennisdeling met andere regio's.			3	
HoCoSto		HoCoSto is een ontwikkelbedrijf dat seizoensgebonden warmte opslaat en betrokken is bij een tweetal projecten die onder Proeftuin Aardgasvrije Wijk vallen als technologieleverancier. Invest-NL heeft HoCoSto begeleid in de eerste opschaling van hun project en heeft het eerste projectontwikkel- en onderhoudscontract geleverd zodat HoCoSto zou kunnen doorgroeien.			13	7

	Naam project		Additionele	
			SDG	SDG
	PD FTR Phario	Het FTR Phario project heeft bijgedragen aan de kennisontwikkeling en financierbaarheid van bedrijven die bioplastics produceren. Invest-NL heeft gepubliceerd over de relevante wet-en regelgeving, over microplastics, marketing en branding, en het vermarkten van deze materialen. Dit project legde een stevige basis onder de positie van Invest-NL in deze markt.	12	
	Fastlane 2023	Fastlane is een op maat gemaakt programma voor impact gedreven Food& agri-pioniers om hun bedrijf op te schalen. Dit programma begeleidt een groep van gerelateerde ondernemingen (10) om opschaling van hun verdienmodel te realiseren. De samenwerking met partners heeft ertoe geleid dat deze partners een solide start hebben kunnen maken.	13	2
	PD - H2 Booster	Invest-NL heeft een programma ontworpen om de opschaling van innovatieve bedrijven in de H2-industrie en de ontwikkeling van de bijbehorende ketens te stimuleren om de transitie naar een waterstofeconomie te versnellen en een nieuwe waterstof maakindustrie in NL te ontwikkelen. Het generieke doel is dat de slagingskans van dit type bedrijven op de Europese/internationale markt wordt vergroot doordat ze: Investeerbaarder worden; en/of sneller een plek krijgen in de opkomende EU elektrolyser toeleveringsketen. De meeste bedrijven waren al opgenomen in investeringsrondes bij corporate venture partijen en kwamen daardoor niet in aanmerking voor deze begeleiding. Het programma heeft na evaluatie geen vervolg gekregen.	13	
	Business Innovation Program Food 2023	Vroege fase support programma voor agrifood impact pioniers samen met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.	13	2
	Commerciële Zeewierboerderij	De ontwikkelde ontwerpstandaard maakt het mogelijk voor de hele sector om vergunningen aan te vragen voor de bouw van off-shore zeewierboerderijen tussen windmolenparken. Het resultaat is dat de ontwikkeling van dit project is gefinancierd door een marktpartij.	13	2
Marktontwikkeling	Fakton - LTW Amsterdam	Validatie toets op de scenario's van het project Lage Temperatuur Warmte Amsterdam. De conclusie van de validatie is opgeleverd om op die manier de financiers te faciliteren met besluitvorming en investeringsbeslissingen. Dit project heeft geen opvolging gekregen als gevolg van verschuiving van focus naar warmte in gebouwde omgeving.	13	7
	Onderzoek CE Delft - Versnellen warmtetransitie (economische inzichten)	Dit project heeft als doel om inzicht te krijgen in de voorkeursopties voor warmtevoorzieningen voor woningen in de gebouwde omgeving in Nederland. In dit onderzoek is er voornamelijk gekeken naar de toepassing op grotere schaal i.p.v. iedere woning op zich. De analyse op wijk- en woningtypes aan de hand van hun kenmerken leveren verbeterd inzicht voor de verschillende mogelijkheden voor warmte en de financieringsmogelijkheden.	12	
	Nanocoatings in de ET	Invest-NL heeft een onderzoek uitgevoerd op de toepassing van nanocoating technologieën m.b.t. de energietransitie en heeft deze kennis openbaar gemaakt om deze sector beter financierbaar te maken. Deze (key enabling) technologieën worden in toenemende mate toegepast in clean tech applicaties zoals zonnecellen, batterijen, elektrolyzers en direct air capture installaties om bijvoorbeeld performance te verbeteren of het gebruik van critical raw materials te reduceren.	13	
	Feedstocks Vergassing	Het rapport heeft bijgedragen aan de marktkennis over feedstock mogelijkheden vergassing.	12	

Naam project		Additionele	
		SDG	SDG
True Price of Plastics	Biobased plastics kunnen niet op prijs concurreren met fossiele plastics, omdat deze laatste groep geen externaliteiten meerekent in haar prijs. Om beide productgroepen beter met elkaar te vergelijken hebben we de True Price methodologie toegepast in vergelijking van PEF (Avantium) met PET. Deze rekent de sociale en milieukosten veroorzaakt door de productie, inclusief de winning van grondstoffen en het effect van circulariteit, toe aan de marktprijs van een product. De uitkomst van de analyse is confidentieel. Belangrijke leereffecten zijn dat de kennis over fossiel ten onrechte moeilijk te verkrijgen is, en dat bioplastics nog aan het begin staan van hun leercurve.	12	
Integratie van hernieuwbare energie op zee	Opkomende offshore-innovaties (zoals golf- en getijdenenergie, zonne-energie op zee en opslag op zee) spelen een beperkte rol in het beoogde offshore-energielandschap. Ze bieden echter mogelijkheden op het gebied van meervoudig ruimtegebruik en bieden ecologische voordelen, maar hebben vooral impact door het efficiëntere gebruik van de infrastructuur/transmissiecapaciteit omdat de energieprofielen van de verschillende bronnen complementair zijn. Dit rapport heeft goede pers exposure ontvangen. Waddenfonds en Invest-NL volgen deze initiële samenwerking op met gesprekken over mogelijke samenwerking.	13	
ScaleNL Accelerator 2022	EZK, het Nederlandse Consulaat-Generaal in San Francisco en The Startup Liaison Network USA hebben hun krachten gebundeld en zijn ScaleNL gestart om Nederlandse startups te helpen opschalen naar de VS. Het doel is om een vliegwiel te creëren door Nederlandse bedrijven bloot te stellen aan Amerikaanse investeerders en hun groeiplannen te ondersteunen. Invest-NL onderhoudt de relatie met ScaleNL en op ad hoc basis is er contact over proposities	9	13
IEF Leiders van 2100	2100 is een beweging van jongvolwassenen gericht op nieuw leiderschap voor brede welvaart. D.m.v. een najaarsschool (5-7 november), manifest en coaching traject beoogt 2100 veelbelovende jongvolwassenen versneld op invloedrijke posities te krijgen en huidige leiders aan te zetten tot transformatief leiderschap. Invest-NL ondersteunt financieel in o.a. het ontwikkelen van digitaal onderwijs voor nieuw leiderschap, essentieel voor een inclusieve en circulaire economie.	12	
CCA 2.0 - Restwaarde & CSRD	Het doel van Circular Accounting, CCA 2.0 is om bestaande rapportage- en waarderingsuitdagingen te overwinnen die de overgang naar de circulaire economie belemmeren. Case 1 van dit project richtte zich op het waarderen van restwaarde en het toepassen van gunstige btw-tarieven voor circulaire bedrijven. Case 2 onderzocht hoe circulaire bedrijven en accountants om moeten gaan met nieuwe rapportage regelgeving van de EU (CSRD).	12	
Groene Chemie Nieuwe Economie	GCNE komt voort uit ENZuid overleg. Is inmiddels uitgegroeid tot nationale coalitie met >50 leden die streven naar een biobased en circulaire chemie met een lage CO2-uitstoot. GCNE richt zich met name op regelgeving, financiering, en innovatie en is zeer effectief in haar communicatie met haar achterban. Invest-NL is toegetreden tot het bestuur van deze stichting.	12	
WKP Panningen	Invest-NL heeft bijgedragen aan het ontwikkelen van een roadmap voor de juridische structuur die past bij de huidige situatie en toekomstige situatie van WKP Panningen (burgerinitiatief). Deze roadmap kan door andere warmtenet-initiatieven worden gebruikt. Voor WKP Panningen is een passende juridische structuur opgezet, huidige contracten zijn in een werkmaatschappij geplaatst en er heeft een herstructurering van de aandelen plaatsgevonden. De	13	

Naam project		Additionele	
		SDG	SDG
	aandelen worden herverdeeld onder 1) exploitant, 2) burgers en 3) initiatiefnemers. Op dit moment zijn de partijen en bedragen nog niet bekend.		
Geothermie	Verdere invulling van de strategische samenwerking tussen I-NL en EBN. Dit doormiddel van een LOI en Terms of Reference. De samenwerking behelst het ontwikkelen van een visie en raamwerk voor warmtenetten in de bebouwde omgeving, het ontwikkelen van een financieringsraamwerk voor de CAPEX fase van geothermie projecten en het bundelen van kennis inzake energietransitie.	13	7
Haalbaarheids-verkenning NGF aanvraag bedrijvenpark op zee	Een haalbaarheidsverkenning ism RVO, min LNV en min EZK voor een Nationaal Groeifonds aanvraag voor het demonstreren en opschalen van innovatieve technologieën in de maritieme sector in Nederland in een bedrijventerrein op zee. Met de aanleg van dit terrein wordt beoogd de ontwikkelingen te versnellen, en hiermee deze Nederlandse opkomende sector (inter)nationaal positioneren. De deliverable is het opzetten en begeleiden van een proces naar een go/no-go besluit en de vorming van een indienend consortium. Een bijkomend resultaat is dat een groot aantal bedrijven in de sector EuW nu in de pijplijn van de investeringstak van Invest-NL of de ROMs worden opgenomen.	13	
Biobased Circular Programma	De Groeifondsaanvraag BioBased Circular (BBC) creëert en demonstreert minstens vijf gesloten circulaire waardeketens in Nederland voor biobased en biodegradeerbare plastics, van onderzoek, proefopstellingen en demonstratiefabrieken tot relevante industriële omvang. Door het tegelijkertijd en systematisch realiseren van grondstofbeschikbaarheid, circulaire bouwstenen en circulaire productontwerpen ontstaat een nieuwe industrietak. Invest-NL nam deel in het aanvraagproces, maakte assessments van de business cases van grote demofabrieken en adviseerde EZK in het proces. De aanvraag is goedgekeurd (€335 mln.).	12	8,9

In onderstaande tabel wordt het aantal investeringen die in 2023 vanuit Invest-NL Capital zijn gedaan toegelicht.

Capital

	Investeringsaanvragen ontvangen	Goedgekeurd	Gecommitteerd	Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie
2023	266	30	22	17
2022	151	27		15
2021	142	24	23	11

In 2023 is het aantal investeringsaanvragen met 76% toegenomen ten opzicht van het aantal in 2022. 266 aanvragen zijn ontvangen, aan 22 hiervan is gecommitteerd. Vrijwel alle investeringsaanvragen zijn afkomstig van het innovatieve MKB of van fondsen die zijn gericht op MKB-financiering. Redenen voor het niet (verder) in behandeling nemen van investeringsaanvragen liggen o.a. in het feit dat Invest-NL aanvullend dient te zijn aan de markt en de regionale ontwikkelingsmaatschappijen. Als zij kunnen financieren is er geen rol voor Invest-NL. Daarnaast moet er sprake zijn van een positieve business case die tot doel heeft maatschappelijke impact te maken, passend bij de gebieden waar Invest-NL kennis van heeft. Ook kan het voorkomen dat de aanvrager zelf de aanvraag (tijdelijk) stopzet, omdat (financierings)plannen veranderen.

In 2023 is € 288 miljoen bruto gecommitteerd aan investeringen, waarvan € 203 miljoen is gecommitteerd aan nieuwe portfoliobedrijven en nieuwe fondsmandaten en € 85 miljoen is gecommitteerd aan bestaande portfoliobedrijven. In onderstaande tabel worden de committeringen 2023 weergegeven.

Netto Committeringen 2023 (in €)

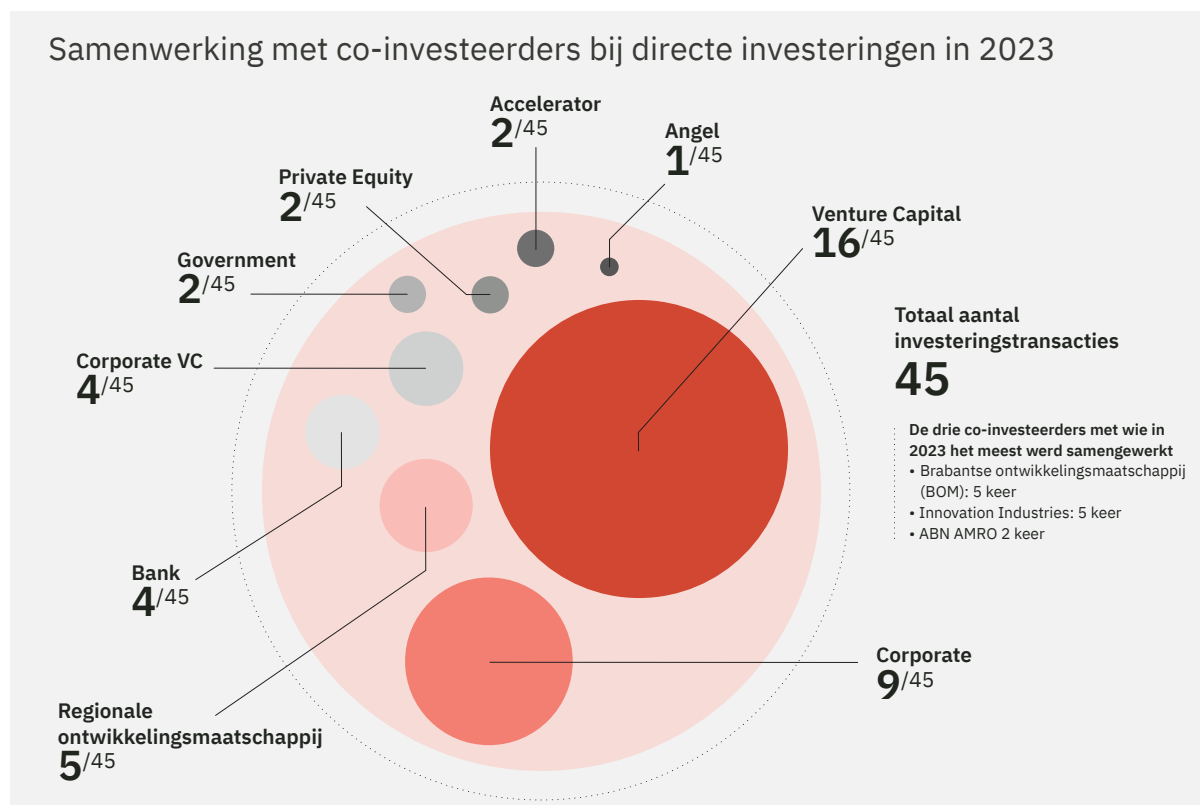
	Nieuwe vs. additionele committeringen	Instrument	Gecommitteerd investeringsvolume	SDG	Additionele SDG ¹
Xeltis	Nieuw	Aandelenbelang	5.999.982	3	
Sif	Nieuw	Lening	64.800.000	13	
Fairphone	Nieuw	Aandelenbelang	20.000.000	12	
E-magy	Nieuw	Aandelenbelang	5.000.000	13	
Seenons	Nieuw	Aandelenbelang	5.000.000	12	
Pryme	Nieuw	Aandelenbelang	6.000.000	12	
Datenna	Nieuw	Aandelenbelang	4.000.000	9	
Meatable	Nieuw	Aandelenbelang	15.000.000	13	12
Phycom	Nieuw	Aandelenbelang	2.000.000	13	
HyET Solar	Nieuw	Lening	20.750.000	13	
SCIL Nanoimprint	Nieuw	Aandelenbelang	2.500.000	13, 9	
SolarDuck	Nieuw	Aandelenbelang	5.000.000	13	
SMART Photonics	Nieuw	Lening	5.000.000	9	
Meatable	Nieuw	Warrants	1.498.603	13	12
Totaal gecommitteerde investeringen in nieuwe portfoliobedrijven			162.548.585		
Lightyear	Additioneel	Aandelenbelang	2.853.307	12, 13	
Powall	Additioneel	Converteerbare lening	950.000	13	
Umincorp	Additioneel	Aandelenbelang	24.500.000	12	13
Umincorp	Additioneel	Lening	3.000.000	12	
Protix	Additioneel	Lening	1.027.915	13	2
Nearfield Instruments	Additioneel	Aandelenbelang	22.708.408	9	
Microsure	Additioneel	Aandelenbelang	6.802.656	3	
ViCentra	Additioneel	Lening	3.000.000	3	
Onera Technologies	Additioneel	Aandelenbelang	5.000.000	3	
EFFECT Photonics	Additioneel	Aandelenbelang	7.506.913	9	
EFFECT Photonics	Additioneel	Lening	7.500.000	9	
ViCentra	Additioneel	Warrants	349.199	3	
Totaal gecommitteerde investeringen in bestaande portfoliobedrijven			85.198.398		
Totaal gecommitteerde directe investeringen			247.746.983		

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 door middel van zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

Fondscommitteringen 2023 (in €)

	Nieuwe vs. additionele committeringen	Instrument	Gecommitteerd investeringsvolume	SDG
4impact Fund II	Nieuw	Fondsmandaat	5.000.000	13
Pymwymic Healthy Food Systems Impact Fund II	Nieuw	Fondsmandaat	10.000.000	12
Extantia Climate Flagship Fund II	Nieuw	Fondsmandaat	10.000.000	13
Astanor Ventures II	Nieuw	Fondsmandaat	5.000.000	13
SET Ventures Fund IV	Nieuw	Fondsmandaat	10.000.000	13
Totaal fondscommitteringen			40.000.000	

Samenwerking met co-investeerdere bij directe investeringen in 2023

Met de gecommiteerde investeringen in 2023 wordt het investeringsportfolio van Invest-NL steeds omvangrijker. In de volgende tabel staan alle directe en indirecte netto uitstaande committeringen per ultimo 2023 in alfabetische volgorde genoemd.

Verderop in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact' wordt verder ingegaan op de maatschappelijke impact van onze investeringen.

Directe en indirecte financieringen per ultimo 2023

	Instrument	Gecommiteerd investeringsvolume	SDG	Additionele SDG ¹
4impact Fund II	Fondsmandaat	5.000.000	13	10, 12
Astanor Ventures II	Fondsmandaat	5.000.000	13	
Avantium	Lening	30.000.000	12, 13	9
Black Bear Carbon	Converteerbare lening	2.500.000	12	
Byborre	Aandelenbelang	5.000.000	12	
CapitalT	Fondsmandaat	5.000.000	9	4, 13, 12, 5, 8
Carbyon	Converteerbare lening	3.000.000	13	7
DAB	Converteerbare lening	1.500.742	12	9, 13
Datenna	Aandelenbelang	4.000.000	9	
DeepTechXL	Fondsmandaat	15.000.000	9	
DOTT	Aandelenbelang	10.046.239	13	11
Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)	Fondsmandaat	100.000.000	8	
Dutch Future Fund (DFF)	Fondsmandaat	150.000.000	9	
Dutch Security Tech Fund (DSTF)	Fondsmandaat	5.000.000	9	
E-magy	Aandelenbelang	5.000.000	13	
EclecticIQ	Aandelenbelang	5.000.000	8	
EFFECT Photonics	Aandelenbelang	13.652.037	9	
EFFECT Photonics	Lening	7.500.000	9	
EIF aandelenbelang	Aandelenbelang	6.211.190	8	
EIF Co Invest	Fondsmandaat	20.000.000	8	
Elestor	Aandelenbelang	8.598.663	13	7
Elestor	Lening	6.400.000	13	7
European Circular Bioeconomy Fund	Fondsmandaat	10.000.000	12	
Exasun	Aandelenbelang	3.500.000	13	
Extantia Climate Flagship Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	13	
Fairphone	Aandelenbelang	20.000.000	12	
Haermonics	Aandelenbelang	1.000.000	3	

	Instrument	Gecommitteerd investeringsvolume	SDG	Additionele SDG ¹
HyET Solar	Lening	20.750.000	13	
Imec.Xpand Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	9	
Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	Fondsmandaat	15.000.000	13	
Innovation Industries Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	9	
ISA Pharmaceuticals	Converteerbare lening	8.000.000	3	
LeydenJar Technologies	Aandelenbelang	5.000.000	13	
Lightyear	Aandelenbelang	2.853.507	12, 13	7
LioniX International	Aandelenbelang	1.000.000	9	
Meatable	Aandelenbelang	15.000.000	13	12
Microsure	Aandelenbelang	6.802.656	3	
Nearfield Instruments	Aandelenbelang	3.500.000	9	
Nearfield Instruments	Lening	7.000.000	9	
Nearfield Instruments	Aandelenbelang	22.708.408	9	
NextGen Ventures Fund II	Fondsmandaat	5.000.000	3	
Onera Technologies	Aandelenbelang	3.500.000	3	
Onera Technologies	Aandelenbelang	5.000.000	3	
Onward Medical	Aandelenbelang	10.000.000	3	
Phycom	Aandelenbelang	2.000.000	13	
Powall	Aandelenbelang	2.500.000	13	
Powall	Converteerbare lening	950.000	13	
Polestar Circular Debt Fund	Fondsmandaat	25.000.000	12	
Protix	Aandelenbelang	5.000.000	13	12
Protix	Converteerbare lening	7.500.000	13	12
Protix	Lening	1.027.915	13	12
Pryme	Aandelenbelang	6.000.000	12	
Pymwimic Healthy Food Systems Impact Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	12	2, 3
SET Ventures Fund IV	Fondsmandaat	10.000.000	13	
Sif	Lening	64.800.000	13	
SCIL Nanoimprint	Aandelenbelang	2.500.000	13, 9	
SCW Systems	Aandelenbelang	21.100.000	12, 13	7
SeaQurrent	Aandelenbelang	1.000.000	13	7
Seenons	Aandelenbelang	5.000.000	12	
SMART Photonics	Lening	5.000.000	9	

	Instrument	Gecommitteerd investeringsvolume	SDG	Additionele SDG ¹
SolarDuck	Aandelenbelang	5.000.000	13	
SparkNano	Aandelenbelang	1.000.000	13	
Thorizon	Aandelenbelang	1.500.000	9	
Umincorp	Aandelenbelang	24.907.008	12	
Umincorp	Lening	3.000.000	12	
Unovis NCAP Fund II	Fondsmandaat	10.000.000	12	
ViCentra	Aandelenbelang	4.000.000	3	
ViCentra	Converteerbare lening	12.233.333	3	
Xeltis	Aandelenbelang	5.999.982	3	
Avantium	Warrants	11.250.000	12, 13	9
DOTT	Warrants	46.239	13	11
Meatable	Warrants	1.498.603	13	12
ViCentra	Warrants	349.199	3	
Totaal		859.185.721		

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 door middel van zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

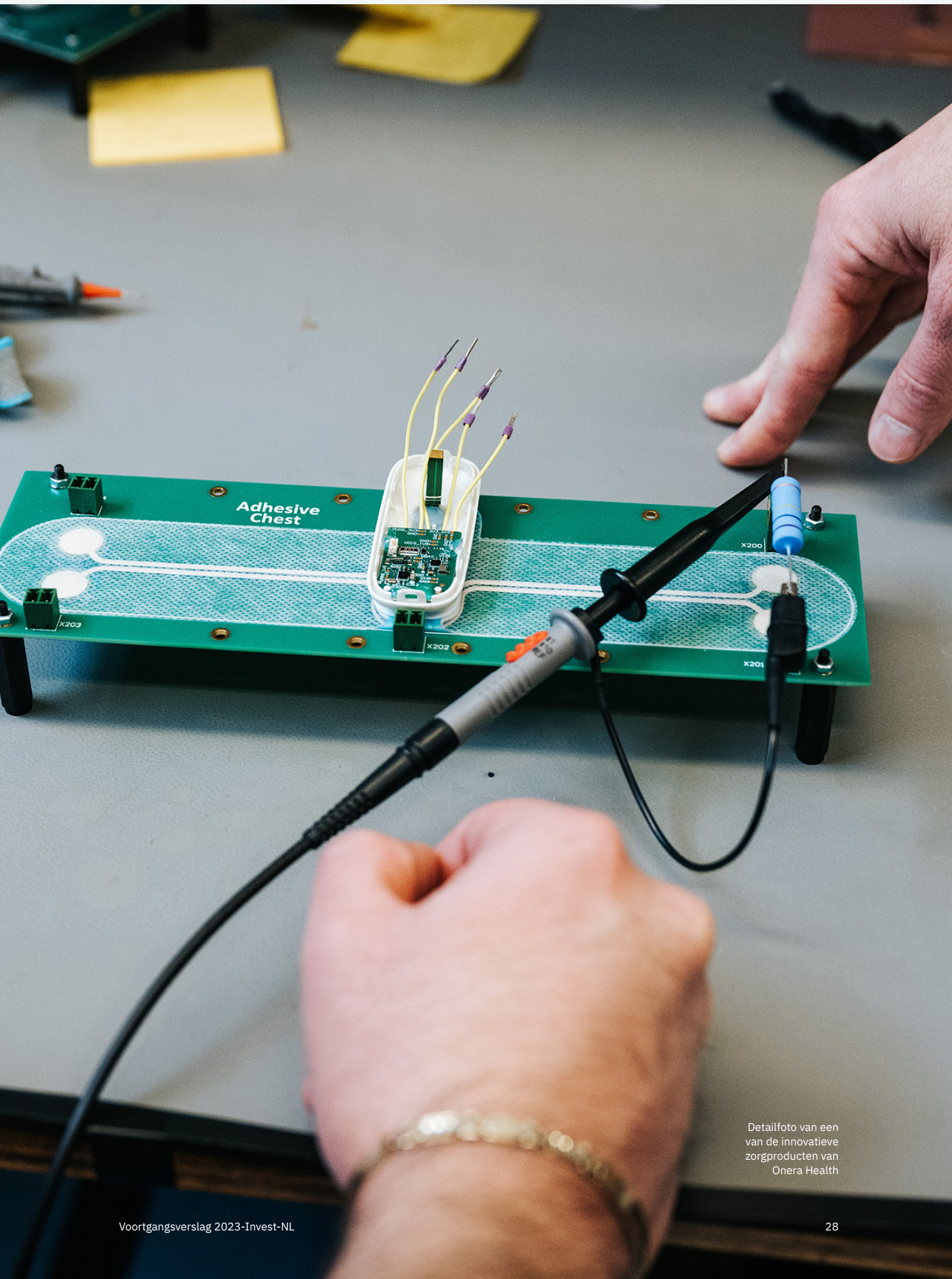
In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel gelden Invest-NL reeds geïnvesteerd heeft in de indirecte investeringen (fondsen). Daarbij is tevens, op basis van de meest recente informatie ontvangen van de fondsmanager, aangegeven hoeveel het fonds daadwerkelijk inmiddels in Nederland heeft geïnvesteerd in bedrijven. Voor alle fondsen zullen deze cijfers de komende jaren nog verder stijgen, waarbij Invest-NL verwacht dat voor iedere fondsinvestering ruim meer dan twee maal de investering van Invest-NL in Nederland geïnvesteerd zal worden.

Fondsinvesteringen cumulatief (in €)

	Totaal gecommitteerd door Invest- NL per 31-12-2023	Nominaal geïnvesteerd door Invest- NL per 31-12-2023	Investeringen door fonds in Nederland obv laatst beschikbare opgave van fondsmanager	SDG	Additionele SDG ¹
CapitalT	5.000.000	3.022.015	12.733.509	9	4, 13, 12, 5, 8
DeepTechXL	15.000.000	3.263.993	13.326.422	9	
Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)	100.000.000	27.600.000	76.978.080	8	
Dutch Future Fund (DFF)	150.000.000	59.716.949	274.530.224	9	
Dutch Security Tech Fund (DSTF)	5.000.000	3.968.094	19.523.374	9	
EIF Co-Invest	20.000.000	10.792.257	22.964.829	8	
European Circular Bioeconomy Fund	10.000.000	3.339.133	16.786.576	12	
Imec.Xpand Fund II	10.000.000	1.500.000	2.500.000	9	
Infinity Recycling Circular Plastics Fund I	15.000.000	3.034.989	7.502.636	13	
Innovation Industries Fund II	10.000.000	9.473.495	143.681.000	9	
NextGen Ventures Fund II	5.000.000	1.210.334	5.850.300	3	
Polestar Circular Debt Fund	25.000.000	771.411	-	12	
Unovis NCAP Fund II	10.000.000	7.169.687	8.750.000	12	
4impact Fund II	5.000.000	1.370.374	1.750.000	13	10, 12
Pymwymic Healthy Food Systems Impact Fund II	10.000.000	2.500.000	2.750.000	12	2, 3
Extantia Climate Flagship Fund II	10.000.000	3.373.863	-	13	
Astanor Ventures II	5.000.000	1.400.000	14.999.834	13	
SET Ventures Fund IV	10.000.000	- ²	1.470.008	13	
Totaal	420.000.000	143.506.594	626.096.792		

1 Invest-NL levert een primaire bijdrage aan SDG 3, 8, 9, 12 en 13 middels zijn Business Development en Capital activiteiten. Daarnaast leveren individuele bedrijven, fondsen of projecten ook een bijdrage aan deze additionele SDG.

2 Committing vond eind december 2023 plaats, nog niet geïnvesteerd per 31 december 2023.

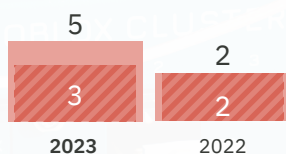
Detailfoto van een
van de innovatieve
zorgproducten van
Onera Health

Prestaties en kerncijfers 2023

Business Development

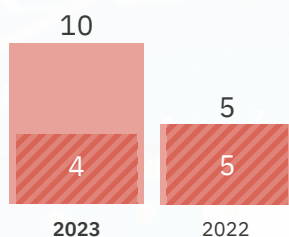
(in aantallen)

Productontwikkeling

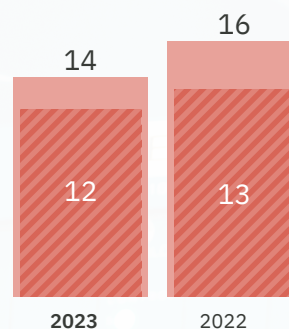
▲ 25%

Propositiebegeleiding

▲ 100%

Marktontwikkeling

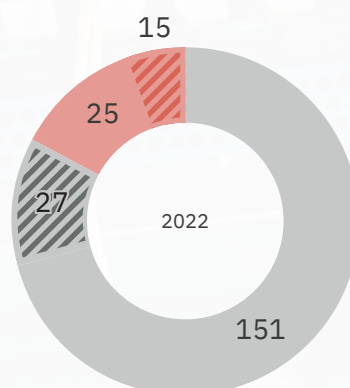
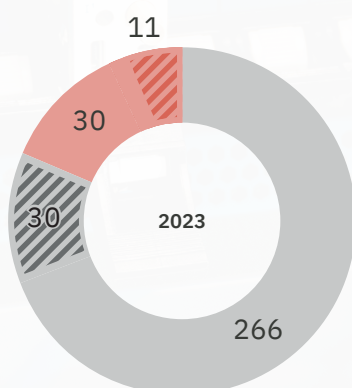

▼ -13%

Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie

Capital

(in aantallen)

Investeringsaanvragen ontvangen

Goedgekeurd

Gecommitteerd

Waarvan gericht op een carbon-neutrale en/of een circulaire economie

Kerncijfers 2023

(in € miljoen, tenzij anders aangegeven)	2023	2022	2021
Impact			
R&D uitgaven van portfoliobedrijven	249	246 ¹	160
R&D uitgaven van portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven	24	25 ¹	20
Fte's werkzaam bij portfoliobedrijven (in aantal fte's)	6.780	5.463 ¹	3091
Fte's werkzaam bij portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven (in aantal fte's)	547	380 ¹	253
Vermeden CO2e door portfoliobedrijven (in ton)	643.017	51.247 ¹	50.587
Vermeden CO2e door portfoliobedrijven - aan Invest-NL toe te schrijven (in ton)	27.137	1.714 ¹	1747
Medewerkers Invest-NL (in aantal fte's)	136	94	78
Ziekteverzuim	4,5%	4,8%	4,6%
Financiële kengetallen in € mln			
Balanstotaal	575	318	185
Gestort kapitaal door de aandeelhouder	600	350	175
Begroot totaal kapitaal	1.667	1.667	1.667
Nettoresultaat	-49,5	-48,5	1
Bruto gecommiteerd volume nieuwe investeringen in boekjaar	203	137	119
Bruto gecommiteerd volume uitbreiding bestaande investeringen in boekjaar	85	23	17
Bruto gecommiteerd investeringsvolume cumulatief	910	622	462
Netto gecommiteerd investeringsvolume cumulatief	859	617	457
Netto gecommiteerd aan directe investeringen cumulatief	439	237	157
Netto gecommiteerd aan fondsen cumulatief	420	380	300
Waarde uitgekeerde portefeuille per ultimo	354	220	134
Gemobiliseerd kapitaal directe investeringen in boekjaar	585	304	366
Gemobiliseerd kapitaal fondsen in boekjaar	107	280	755
Totaal gemobiliseerd kapitaal in boekjaar	692	584	1.121
Aangetrokken Europees kapitaal/garanties in boekjaar	19	106	117

1 Deze cijfers zijn aangepast ten opzichte van het voortgangsverslag 2022 vanwege voortschrijdend inzicht bij de portfoliobedrijven. Zie de paragraaf 'Impact meten' in het hoofdstuk 'Over dit verslag' voor de toelichting.

Strategie en voortgang

Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt

Dit is wat Invest-NL doet. Onze missie, visie en strategie komen daaruit voort en dragen daaraan bij. In dit hoofdstuk lichten we onze strategie en de voortgang in 2023 toe.

Onze strategische focus

Op weg naar een duurzame en innovatieve toekomst voor Nederland heeft Invest-NL vanaf haar oprichting in zijn strategie de hoogste prioriteit geven aan het financierbaar maken van de transitie naar een carbon-neutrale economie. Sinds de oprichting zijn daar de Transitie naar een Circulaire Economie, de Transitie naar een Betaalbaar toegankelijk zorgstelsel bijgekomen. En met de komst van de nieuwe fondsmanager voor het Deep Tech Fund krijgt behoud en versterking

van het Nederlandse ecosysteem rondom dit thema ook onze volle aandacht.

We hebben daarmee vijf leidende thema's:

Energie

Financieren en financierbaar maken van start- en scale-ups met innovatieve technologie, bijvoorbeeld op het gebied van opwek en opslag van duurzame energie en het financieren van

Strategie en voortgang

multistakeholderprojecten, bijvoorbeeld rond de distributie van energie.

Biobased/Circulair

Financieren en financierbaar maken van bedrijven die actief zijn in de bio- en circulaire economie met een bijzondere belangstelling voor meer biobased producten, het sluiten van de afvalketens en het verlengen van de levensduur van producten.

AgriFood

Financieren en financierbaar maken van bedrijven die bijvoorbeeld bijdragen aan de eiwittransitie en de circulaire landbouw.

Life Sciences & Health

Met name gericht op het financierbaar maken van en investeren in innovaties die zorgen voor het voorkomen, vervangen of verplaatsen van dure zorg.

Deep Tech

Hierbij concentreren we ons met name op bedrijven die actief zijn in de ontwikkeling van de zeven sleutel-technologieën waarin Nederland een leidende positie inneemt (materials, photonics, quantum, information technologie, nanotechnologie, life- en bioscience en engineering).

Daarbij is ons impactkader leidend. Invest-NL draagt via haar impactdoelstellingen bij aan de volgende SDG's:

SDG 13: Klimaatactie

SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie

SDG 3: Goede gezondheid en welzijn

SDG 8: Eerlijk werk en economische groei

SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

Naar aanleiding van de strategie update in 2023 onderzoeken we welke rol we kunnen spelen rondom biodiversiteit en water. Afhankelijk van de conclusies zullen we in 2024 bovenstaande lijst van SDGs uitbreiden.

Naast onze ambitie op het maken van positieve impact is ook het in kaart brengen en adresseren van potentiële negatieve impact een onderdeel van onze werkwijze. We letten daarbij op potentiële negatieve effecten van investeringen op milieu en maatschappij, maar ook op mogelijke (toekomstige) financiële risico's voor investeringen ten gevolge van bepaalde sociale- en milieurisico-factoren. Dit hebben wij vastgelegd in ons impact- en ESG-beleid dat wordt toegelicht in de hoofdstukken 'Materialiteit en impact' en 'Ons impact- en ESG-beleid'.

Impact, de Sustainable Development Goals en ESG

Wij hebben onze impactdoelen geformuleerd aan de hand van de UN Sustainable Development Goals (SDGs). Invest-NL heeft een investeringsafbakening opgesteld, waarmee we ons totaal begrote kapitaal van € 1,7 miljard alloceren aan onze voornaamste impactdoelstellingen. Een significante bijdrage aan deze impactdoelstellingen is een vereiste voor bedrijven en fondsen om in aanmerking te komen voor een investering van Invest-NL.

Strategie en voortgang

Businessmodel

Invest-NL kent twee hoofdactiviteiten:

1. Het direct en indirect investeren in en financieren van ondernemingen.
2. Het financierbaar maken van proposities en het ontwikkelen van nieuwe markten en financieringsinstrumenten die daarvoor nodig zijn.

Invest-NL voert deze activiteiten uit vanuit vijf leidende thema's met als gezamenlijke missie Nederland duurzamer en innovatiever maken door het mobiliseren van kapitaal.

In samenwerking met EIF en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) ondersteunen we daarnaast de non-bancaire financiering van het MKB en versterken we het aanbod van risicokapitaal voor innovatieve start- en scale-ups.

Strategische afwegingen

De verbreding van de positionering van Invest-NL als nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling voor Nederland heeft afgelopen jaar vorm gekregen in de update van de strategie. Hierin zijn ook de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat meegenomen.

1. Direct versus indirect investeren

Invest-NL heeft het mandaat om zowel rechtstreeks te investeren in bedrijven en projecten (directe investeringen) als om dit indirect te doen via andere investeringsfondsen. Fondsinvesteringen zijn een integraal onderdeel van de Invest-NL strategie. Invest-NL ziet fondsinvesteringen als een belangrijk middel om de toegang tot kapitaal voor innovatieve start- en scale-ups binnen de door Invest-NL gedefinieerde focussectoren te vergroten. Fondsinvesteringen dragen daarnaast bij aan het netwerk, de kennis en expertise binnen Invest-NL. Hierdoor kunnen we de markt beter bedienen en proposities sneller financierbaar maken. Keerzijde is dat we als Invest-NL minder direct invloed uitoefenen. In plaats van direct te spreken met de

ondernemers en initiatiefnemers, spreken wij met de fondsmanagers die deze afwegingen namens ons maken.

Daarom hebben we de verhouding directe en indirecte investeringen verder aangescherpt. Doelstelling is dat we uiteindelijk maximaal 30% van het initieel mandaat van € 1,7 miljard in fondsen geïnvesteerd hebben. We investeren daarbij alleen in fondsen die van meerwaarde zijn voor het Nederlandse ecosysteem en alleen in fondsen die de bijdrage van Invest-NL nodig hebben om voldoende privaats kapitaal aan te trekken. We maken bij onze fondsinvesteringen onderscheid tussen onze gezamenlijke fondsmandaten met EIF en de investeringen die wij zelf rechtstreeks doen in private investeringsfondsen.

Gezamenlijke fondsmandaten met EIF

Dutch Future Fund (DFF)

Doel is om te zorgen voor meer beschikbare middelen voor Nederlandse venture capital fondsen. Wij hebben hier zelf € 150 miljoen aan gecommitteerd. EIF heeft zich eraan gecommitteerd hier nog eens minimaal € 150 miljoen bovenop te doen. Van het commitment van Invest NL was aan het einde van het derde kwartaal van 2023 ruim € 49 miljoen daadwerkelijk geïnvesteerd in DFF (per derde kwartaal van 2022: € 27 miljoen). EIF heeft inclusief onze middelen € 240 miljoen in Nederlandse fondsen geïnvesteerd (per jaareinde 2022: € 127 miljoen). Dus door elke euro van ons gaan er nu bijna 5 Europese euro's naar Nederlandse VC-fondsen (2022: 4). Dit betekent meer geld voor Life Sciences, Artificial Intelligence (AI), FinTech en impactinvesteringen. Het DFF-fondsmandaat met EIF is nagenoeg volledig gecommitteerd. In 2023 is een vervolgmandaat, DFF2, met EIF overeengekomen, waarbij beide organisaties nogmaals € 100 miljoen committeren aan gezamenlijke investeringen.

Dutch Alternative Credit Instrument (DACI)

Dit fonds heeft als doel niet-bancaire financiers te voorzien van de nodige middelen om het meer reguliere MKB te bedienen. Invest-NL en het ministerie van EZK hebben hier elk € 50 miljoen ingelegd en EIF ook nog eens € 100 miljoen.

Strategie en voortgang

2. Samenwerking met nationale fondsen

Invest-NL werkt samen met de betrokken ministeries om blended finance financiering te kunnen aanbieden aan bedrijven en projecten. Hierbij kan op een slimme manier risicodragende financiering en zachte financiering worden gecombineerd. Het biedt zo extra mogelijkheden om financierbaar te maken wat niet financierbaar lijkt. Daarnaast is het behulpzaam voor de efficiëntere inzet van publieke middelen. Het helpt bij het slim afdekken van een eventuele onrendabele top in de financiering en uiteindelijk is dit ook goed voor de Nederlandse staatskas, omdat bij bewezen succes een deel van de middelen terug kan vloeien. Deze wijze van financiering kan een alternatief bieden om de doelen van onder andere het Groeifonds om een verantwoorde wijze te ondersteunen.

Direct of indirect investeren?

Investeren in fondsen is voor Invest-NL één van de manieren om met ons kapitaal versneld impact te kunnen maken. We hebben er bewust voor gekozen om in onze eerste twee jaren meer in te zetten op fondsinvesteringen. Zo konden we de expertise en het netwerk van bestaande fondsen in de markt inzetten om meteen vanaf de start impactvolle investeringen te kunnen doen, terwijl we tegelijkertijd onze eigen organisatie en financieringsexpertise op konden bouwen.

Aan het eind van 2021 bestond circa tweederde van onze netto commitments uit commitments aan fondsen, waarbij we aangaven dat het onze ambitie was om naar verhouding steeds meer directe financieringen te doen. Van de totale netto commitment van € 160 miljoen in 2022 bestond nog € 80 miljoen van de gedane commitments uit fondsen, wat resulteerde in een gereduceerd totaal percentage van 62% aan fondscommitments aan het einde van 2022. In 2023 betrof meer dan 80% van de netto nieuwe committeringen directe investeringen waarmee het totaal aan netto committeringen indirect van 62% naar 50% daalde.

We zien dat we als Invest-NL als *directe* investeerder in ondernemingen de meeste impact maken en aanvullend zijn op het bestaande financieringsaanbod. We hebben ons dan ook tot doel gesteld om maximaal 30% van ons huidige totale investeringsmandaat te committeren aan fondsen en daarmee minimaal 70% direct aan impactvolle en innovatieve ondernemingen.

Redenen voor ons om in fondsen te investeren zijn:

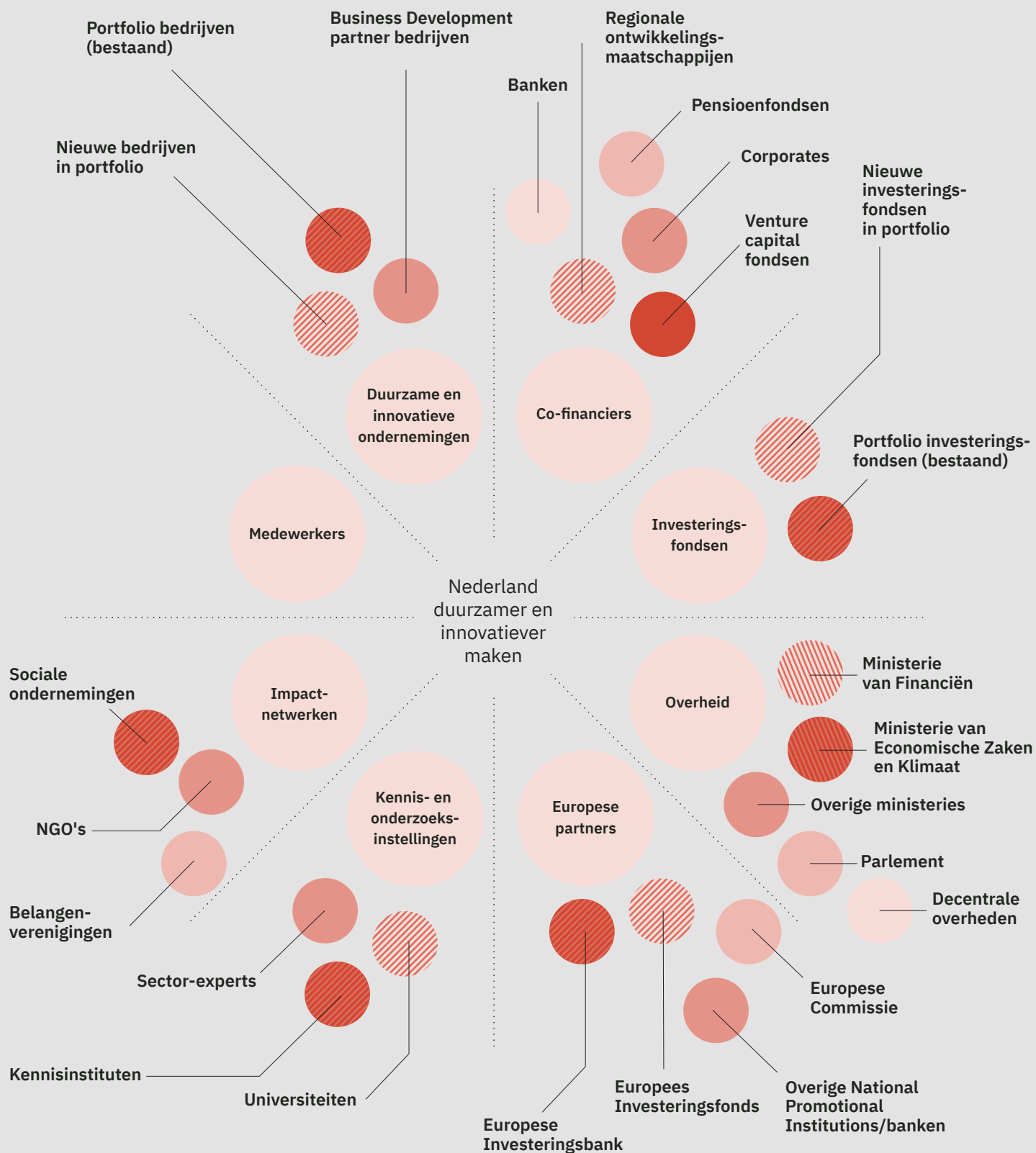
- Sommige fondsen zijn gespecialiseerd in markten en technologieën waarvoor wij zelf (op korte termijn) niet voldoende expertise in huis hebben. In dat geval bereiken we via fondsinvesteringen meer impact dan wanneer we direct zelf zouden investeren in de onderliggende bedrijven.
- Op het gebied van bijvoorbeeld de circulaire economie is het aanbod van financiering nog zeer beperkt. Met de financiering van fondsen in deze sector hebben we niet alleen ons eigen kapitaal aan deze sector gecommitteerd maar ook privaat kapitaal weten te mobiliseren voor deze fondsen en de fondsentteams in staat gesteld hun netwerk en expertise in te gaan zetten om innovatieve ondernemers te financieren die de transitie naar de circulaire economie helpen versnellen.
- Deelname aan fondsen biedt ons toegang tot markten en bedrijven die op enig moment ook bij ons kunnen aankloppen voor directe financiering. We zullen naar de toekomst toe onze fondsfinancieringen steeds meer richten op de impactdomeinen waar wij zelf ook actief zijn met directe financieringen.
- Nederland heeft een beperkt aanbod van venture capital fondsen. Versterking van het aanbod leidt tot sterkere fondsen die in staat zijn ook grotere tickets van opschalende innovatieve bedrijven te financieren.

Alleen investeren in Nederland of ook in internationale fondsen?

Een belangrijke overweging om in een specifiek fonds te investeren is dat het fondsmanagementteam een sterk netwerk, ervaring en expertise heeft in een bepaalde sector. Het team weet daarmee de risico's en kansen op succes van innovatieve ondernemingen goed in te schatten en te waarderen. Fondsmanagers die zich in bepaalde sectoren specialiseren kunnen het zich niet veroorloven om zich tot de landsgrenzen te beperken. De reden is dat internationale (Europese) samenwerking nodig is om innovaties voldoende snel op te kunnen schalen om internationaal concurrerend te blijven. Daarnaast wil het fondsmanagement een portfolio bouwen met innovatieve bedrijven die de grootste kans van slagen hebben, in Nederland of elders in de wereld.

Invest-NL onderschrijft de noodzaak van Europese samenwerking in het financieren van innovaties, waarbij investeerders over de grenzen heen moeten kijken. Tegelijkertijd investeert Invest-NL het geld van de Nederlandse belastingbetaler en hebben wij daarmee ook de verantwoordelijkheid om aan te tonen dat onze investeringen ten goede komen aan de Nederlandse economie. In het geval van directe investeringen is dat een afweging die we per transactie maken. In het geval van fondsen nemen we in de documentatie op dat minstens twee keer het door Invest-NL geïnvesteerde bedrag wordt geïnvesteerd in ondernemingen in Nederland. Zo zorgen we ervoor dat Nederlands belastinggeld ten goede komt aan Nederlandse ondernemingen en creëren we tegelijkertijd ruimte voor de nodige Europese samenwerkingen om innovatieve scale-ups voldoende snel te laten groeien.

Samen impact maken: overzicht stakeholders 2023

Onze stakeholders

Samen impact maken

Invest-NL wil Nederland duurzamer en innovatiever maken. Dat kunnen we alleen doen door samen te werken met een grote verscheidenheid aan stakeholders. In dit hoofdstuk laten we eerst zien met wie we samen maatschappelijke impact maken. Aansluitend beschrijven we op hoofdlijnen hoe we via onze activiteiten rekening houden met de belangen van onze stakeholders.

Transities versnellen door ondernemingen en projecten financieerbaar te maken die niet financieerbaar lijken is een forse opgave. Het vraagt van ons dat we goed zijn aangesloten bij andere organisaties en instellingen die elk op hun eigen wijze ook werken aan het realiseren van deze transities. Hoe beter we de drijfveren en verwachtingen van onze stakeholders echt begrijpen, hoe beter we zelf in staat zijn om effectief ons werk uit te voeren. Alleen dan is er sprake van complementair zijn aan elkaar en lukt

het ons om samen slim gebruik te maken van schaarse middelen, kennis en capaciteit.

De afbeelding op de vorige bladzijde laat de rijkheid en diversiteit van ons stakeholderlandschap goed zien. Aangezien we zijn opgericht om met publiek geld het publieke belang te dienen, laat de afbeelding zien dat we om Nederland duurzamer en innovatiever te maken private en publieke stakeholder belangen met elkaar verbinden. Afhankelijk van het maatschappelijk vraagstuk en onze specifieke

Onze stakeholders

stakeholders, kan onze rol en/of bijdrage aan de oplossing variëren.

Nu Invest-NL doorgroeit naar een volgende fase in volwassenheid. Onze bestuurlijke en omgevingssensitiviteit wordt daarom al doende steeds verder aangescherpt. Ook vragen de komende jaren van ons dat we onze strategische relaties verder uitbouwen, in de juiste netwerken en ecosystemen opereren en dat we het voortouw nemen in samenwerkingsverbanden waar een evidente rol voor ons is weggelegd.

Versterking van de externe oriëntatie van Invest-NL en het verder uitbouwen van ons 'relatie kapitaal' is een opgave voor de gehele organisatie. We hebben hierbij het volle besef dat het versnellen van de belangrijke transities voor Nederland alleen maar kan door intensieve samenwerking.

Onze business stakeholders hebben uiteenlopende verwachtingen van Invest-NL. Het overzicht hieronder geeft onze interpretatie en samenvatting van deze verwachtingen.

Onze stakeholders

Duurzame en innovatieve ondernemingen**Relatie tot Invest-NL**

Duurzame en innovatieve bedrijven die door ons zijn gefinancierd en ondernemingen die op zoek zijn naar risicokapitaal dat zij niet of onvoldoende in de markt kunnen verkrijgen.

Doel

Toegang tot financiering, deskundigheid, vlotte processen, heldere communicatie.

Medewerkers**Relatie tot Invest-NL**

Invest-NL medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal: zij maken het verschil en realiseren impact.

Doel

Bijdragen aan de missie van Invest-NL. Ontwikkelen op persoonlijk en professioneel vlak.

Co-financiers**Relatie tot Invest-NL**

Aanbieders van (risico)kapitaal, zoals venture capital fondsen, banken, pensioenfondsen, private of corporate investeerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's), provincies en provinciale fondsen.

Doel

Er bestaan grote verschillen tussen de verschillende groepen co-financiers; hun verwachtingen lopen sterk uiteen. Invest-NL stemt deze verwachtingen per project af met deze co-financiers.

Overheid**Relatie tot Invest-NL**

Ministerie van Financiën stelt als enige aandeelhouder kapitaal ter beschikking voor de investeringsactiviteiten van Invest-NL.

Ministerie van EZK subsidieert de Business Development activiteiten van Invest-NL met een jaarlijkse subsidietoekenning en ondersteunt beleidsmatig de missie van Invest-NL. Ministerie van EZK is co-financier van Invest-NL in het Deep Tech Fund, DACI en DFF.

Doel

Invest-NL is een staatsdeelneming opgericht met een tweeledig doel: het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven en het bieden van toegang tot ondernemersfinanciering door:

- Het financieren van innovatieve projecten en ondernemingen waar nog onvoldoende risicokapitaal vanuit de markt voor op te halen is.
- Samen met de ministeries te verkennen hoe publieke subsidies zo effectief mogelijk ingezet kunnen worden; onder andere door publiek-private financieringsconstructies te ontwikkelen om enerzijds de markt van de juiste prikkels te voorzien en anderzijds de netto publieke lasten van de transitieopgaves zo laag mogelijk te houden.
- Het creëren van financierbare casussen. Prioriteiten: transitie naar carbon-neutrale en circulaire economie, transitie naar een duurzaam zorgstelsel en stimuleren van innovatieve start- en scale-ups.

Europese partners**Relatie tot Invest-NL**

Het European Investment Fund is de belangrijkste Europese investeringspartner van Invest-NL met diverse investeringsmandaten en garantieregelingen.

Invest-NL is implementing partner van de Europese Commissie voor het InvestEU programma en voor de Alternative Fuels Infrastructure Facility. Vanuit het InvestEU programma hebben wij EUR 175 miljoen garantiebudget toegekend gekregen voor de financiering van demonstration plants, sustainable energy en deep tech ondernemingen.

Doel

Toegang tot de Nederlandse markt van venture capital fondsen. Het tijdig en optimaal inzetten van InvestEU garanties.

Onze stakeholders

Enkele belangrijke inzichten in onze relatie met stakeholders in 2023

Er gaat geen dag voorbij dat we niet samenwerken met één of meer stakeholders die hiervoor zijn beschreven. Aanvullend hierop besteden we met regelmaat extra aandacht aan het beter leren begrijpen van sommige stakeholders. Zo ook in 2023. De nieuwe inzichten die hieruit voortvloeien stellen ons in staat onze opvattingen en werkwijze aan te scherpen. In dit deel van het verslag lichten we dit graag toe aan de hand van drie ontwikkelingen: gesprekken rondom de herijking van onze strategie, de uitkomsten van ons klanttevredenheidsonderzoek (KTO) en het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO).

Herijking Strategie

In de eerste helft van 2023 hebben we onze strategie tot aan 2025 herijkt. In dit proces hebben we met diverse stakeholders gesproken en de input van het MTO en KTO en de aandachtspunten van de tussentijdse evaluatie van Invest-NL uit 2022 zoveel mogelijk meegenomen. Ook hebben we met onze eigen werknemers actief het gesprek gevoerd middels een aantal ‘strategie diner’ sessies.

Uit de gesprekken met de eigen werknemers bleek zeer duidelijk de ambitie om maatschappelijke impact centraal te blijven stellen in de doelstelling en activiteiten van Invest-NL, maar ook te zoeken naar waar we deze impact verder kunnen verbreden. Bijvoorbeeld door ook meer aandacht te geven aan sociale impact, en te onderzoeken welke rol Invest-NL kan spelen op thema's als biodiversiteit en water. Beide onderwerpen behoren tot nog toe niet tot de kern van ons impact beleid.

Ook met de Ministeries van Financiën (als enig aandeelhouder) en Economische Zaken en Klimaat (beleidsministerie) hebben we gedurende de herijking van de strategie gesprekken gevoerd. Hierin gaven zij aan enerzijds verheugd te zijn dat we ons als Invest-NL goed bewust zijn van veranderende (geopolitieke) omstandigheden en aangeven open te staan voor verbreding van onze rol, bijvoorbeeld in relatie tot Strategische Autonomie en Economische Veiligheid. Anderzijds gaf het Ministerie van Financiën ook aan dat

het belangrijk is om voldoende focus te houden en expertise te versterken in onze bestaande domeinen. Gezamenlijke conclusie van deze gesprekken was dat als er gekozen wordt voor verbreding en concrete uitbreiding van het takenpakket hier ook de passende resources en robuuste governance bij opgezet moet worden alvorens de taken op te kunnen pakken.

Ook met andere stakeholders willen wij het gesprek blijven aangaan, op een brede set van onderwerpen (zie ook Materiële onderwerpen en stakeholder dialoog). Hiervoor is een plan van aanpak geformuleerd met als doel een transitie te faciliteren van een reactief naar een actief stakeholderbeleid, waarbij de nadruk ligt op samenwerking, dialoog en gezamenlijk doelgericht handelen.

Klanttevredenheidsonderzoek 2023

In 2023 is Invest-NL een volgend klant(relatie)tevredenheidsonderzoek gestart onder prospects, afgewezen klanten, bestaande klanten, projectpartners en andere directe stakeholders. Dit onderzoek bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief onderdeel. Waar het vorige onderzoek een beperkte response had, is de groep respondenten vergroot naar alle bekende relaties zodat we een representatieve uitkomst krijgen. De resultaten van het kwantitatieve deel laten zien dat de algemene beoordeling (door middel van de Net Promotor Score) beduidend hoger is dan in het vorige onderzoek van 2021. De waardering voor de medewerkers van Invest-NL is zeer hoog en is er veel waardering voor de impact die de organisatie maakt met haar werk. Kritische geluiden zijn er ook, zo vindt men dat Invest-NL soms meer risico mag nemen en mag er meer duidelijkheid komen over het aanvraagproces. Zo wensen ondernemers meer transparantie over wanneer ze binnen de scope passen van Invest-NL en op welk moment Invest-NL instapt. Stakeholders vragen dat Invest-NL de ketentransitie als thema oppakt. Vooral partijen in de energietransitie hopen dat Invest-NL de hele keten bij elkaar brengt om zo tot meer en grotere veranderingen te komen. Wanneer het onderzoek volledig is afgerond zullen de resultaten ook met de geraadpleegde stakeholders worden gedeeld.

Onze stakeholders

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In 2023 hebben wij voor de tweede keer een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in het welzijn en de beleving van onze medewerkers en feedback en ideeën op te halen waarmee we gezamenlijk kunnen bouwen aan een duurzame werkomgeving.

Het samen werken aan de visie en doelen, de onderlinge sfeer en de ontwikkelmogelijkheden werden positief gewaardeerd. Ook is iedereen bereid een stap extra te zetten. De uitkomsten van het MTO 2023 geven een overall positieve stijging van de scores weer. De medewerkers geven aan meer plezier in het werk te hebben en zijn trots op Invest-NL als werkgever. Tegelijkertijd waren de uitkomsten kritisch op sommige thema's en in sommige (sub)teams. De uitkomsten hebben ons goede handvatten gegeven voor de verdere doorontwikkeling van onze organisatie en de HR agenda. Mede naar aanleiding van het MTO zijn we aan de slag gegaan met een aantal verbeterpunten. Deze staan samengevat in het hoofdstuk 'Medewerkers en organisatie'.

Samenwerking nationale fondsen

Invest-NL heeft in voorgaande jaren samen met de betrokken ministeries de mogelijkheden verkend om samen met het Nationaal Groeifonds en mogelijk ook het Klimaatfonds financiering te kunnen aanbieden aan bedrijven en projecten. Zo kunnen we op een slimme manier risicodragende financiering en zachte financiering combineren; we noemen dit 'blended finance'. Het helpt bij het slim afdekken van een eventuele onrendabele top in de financiering en uiteindelijk is dit ook goed voor de Nederlandse staatskas, omdat bij bewezen succes een deel van de middelen eventueel terug kan vloeien.

In 2023 heeft dit er toe geleid dat bij één toekenning uit het Nationaal Groeifonds, de adviescommissie en fondsbeheerders hebben besloten een deel van de financiering via Invest-NL als blended finance te laten verstrekken. Het betreft een soft loan van € 100 miljoen aan een 'first of a kind' fabriek in circulaire zonnepanelen, als onderdeel van het SolarNL programma. Ook is Invest-NL gevraagd om blended finance mogelijkheden te onderzoeken voor een € 65 miljoen financiering voor een

opschalingsfabriek bio based plastics behorend bij het Bio Based Chemicals programma. Daarnaast adviseert Invest-NL op blended finance bij het Circular Plastics programma uit de 2022 ronde, en is het mogelijk om nog voor andere bestaande toekenningen advies- en beheerwerk uit te voeren als het financiering aan bedrijven en private projecten betreft met een verdienmodel.

Om blended finance tussen publieke en private partijen en geldstromen legitiem en prudent vorm te kunnen geven, heeft Invest-NL een convenant opgesteld met het ministerie van EZK.

Materialiteit en impact

Materiële onderwerpen en stakeholder dialoog

In ons strategisch plan 2021-2025 zijn een aantal materiële thema's geïntegreerd: Circulaire economie, Klimaatvoetafdruk, Zorg, Innovatie & Ondernemerschap. Deze vier thema's zijn in dialoog met stakeholders tot stand gekomen in 2020 via een eerste consultatieronde. In 2021 en 2022 zijn ze geactualiseerd op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en bevindingen in onze dagelijkse interactie met stakeholders. Tijdens de herijking van onze strategie gedurende het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat onze blik op impact en materiële onderwerpen verder verruimd kan worden.

Om te komen tot een nieuwe lijst met materiële onderwerpen wil Invest-NL daarom opnieuw in gesprek gaan met onze stakeholders over onze rol, over waar wij positief kunnen bijdragen aan maatschappelijke thema's, maar ook bespreken waar we mogelijk negatief bijdragen. Onze ambitie om deze dialoog al in 2023 af te ronden is in de praktijk niet haalbaar gebleken. Wel is op een aantal onderwerpen (zoals biodiversiteit) het afgelopen jaar al actief gezocht naar perspectieven van buiten. Dit heeft geholpen bij het beter begrijpen van het onderwerp en de mogelijke rol en invloed van Invest-NL. Daarnaast is er een plan van aanpak geformuleerd om te werken naar een verbeterde, structurele en proactieve stakeholder benadering voor Invest-NL.

Onderstaande tabel geeft een eerste overzicht van impact thema's die (mogelijk) relevant zijn voor Invest-NL, en waarover wij in 2024 verder in gesprek zullen gaan met onze stakeholders. Relevante vragen hierbij zijn: hoe belangrijk is de rol van Invest-NL op dit onderwerp? Waar zouden we meer positieve impact kunnen maken? Is er sprake van mogelijke negatieve impact die wij nu niet in kaart hebben gebracht?

	Impact op SDG	Voornaamste invloedsfeer	Huidige doel
Ecologische impact			
Klimaatverandering	13	Portefeuille	Netto positieve impact creëren
Circulaire economie en grondstoffen	12	Portefeuille	Netto positieve impact creëren
Biodiversiteit	14 & 15	Keten en portefeuille	Geen schade veroorzaken
Water	6	Keten en portefeuille	Geen schade veroorzaken
Vervuiling	12	Portefeuille	Geen schade veroorzaken
Sociale impact			
Gezondheid medewerkers	3	Eigen onderneming	Netto positieve impact creëren
Betaalbare en toegankelijke zorg	3	Portefeuille	Netto positieve impact creëren
Mensenrechten	8	Keten en portefeuille	Geen schade veroorzaken
Gelijke kansen	10	Eigen onderneming	Netto positieve impact creëren
Intellectuele impact			
Technologie ontwikkeling	8 & 9	Portefeuille	Netto positieve impact creëren
Strategische autonomie en economische veiligheid	9	Portefeuille	Netto positieve impact creëren

Materialiteit en impact

Impact investing door Invest-NL

SDG's als hoeksteen van onze impactdoelen

Onze impactdoelen zijn gebaseerd op de materiële thema's voor Invest-NL en zijn opgesteld aan de hand van de UN Sustainable Development Goals (SDG's). Invest-NL heeft een investeringsafbakening opgesteld, waarmee we ons totale begrote kapitaal van € 1,7 miljard alloceren aan onze voornaamste impactdoelstellingen. Onze impactinvesteringen hebben een expliciete focus op het bevorderen van:

- een carbon-neutrale en circulaire economie (SDG 13 & 12)
- betere, betaalbare en toegankelijke zorg (SDG 3)
- werkgelegenheid, economische groei en innovatie (SDG 8 & 9).

Om in aanmerking te komen voor een investering van Invest-NL moeten bedrijven een significante bijdrage aan deze impactdoelstellingen kunnen leveren. Daarnaast bekijkt Invest-NL per investering, samen met het desbetreffende bedrijf, of er wellicht aanvullende SDG's relevant zijn om het juiste totaalbeeld van de maatschappelijke impact weer te geven. Ook deze impact wordt dan meegewogen in de investeringsbeslissing, het bepalen van de impactdoelstelling, de monitoring en de rapportage van het desbetreffende bedrijf.

SDG-focus portfolio Invest-NL

Impact investing als leidraad om impact te maken

Wij zien impact als meetbare investeringsdoelen waar we naar zoeken, op optimaliseren en waarvoor we targets zetten. Voor onze definitie van impact investing refereren we naar de richtlijnen van de IFC¹, met hierin drie randvoorwaarden:

Intentionaliteit

Impactinvesteerders zoeken doelbewust naar oplossingen voor de moeilijkste en hardnekkigste problemen, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van klimaatverandering. Impact is daarom onderdeel van

SDG-focus portfolio Invest-NL

Planet

Carbon-neutrale en circulaire economie

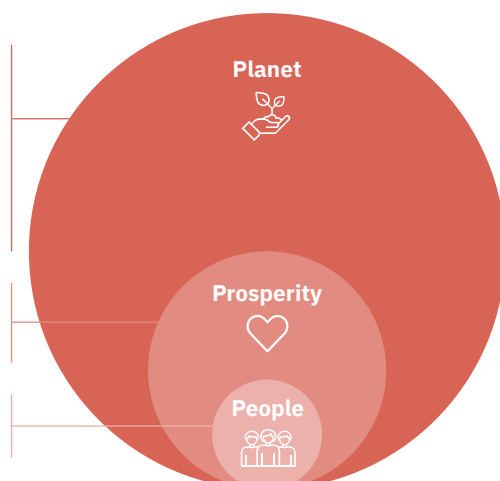
Aanvullende impact
(afhankelijk van investering):

Prosperity

Innovatie en ondernemerschap

People

Betere betaalbare en toegankelijke zorg

¹ International Finance Corporation: <https://www.impactprinciples.org/>

Materialiteit en impact

de kern van onze ontstaansgeschiedenis, missie, strategie en kapitaalallocatie. Maar bovenal van de dagelijkse praktijk.

Contributie

Onze investeringen moeten een betekenisvol verschil maken op de impact die bedrijven kunnen maken. Wij investeren alleen daar waar de private financiële markten onvoldoende kapitaal beschikbaar stellen. Dit is vastgelegd in de machtingingswet, staatssteunregels en in ons investeringsbeleid.

Meetbaarheid

Wij streven bij het bepalen van onze impact naar op bewijs gebaseerde en kwantitatief meetbare impact. Het beoordelen en verankeren van targets voor niet-financiële parameters is een integraal onderdeel van ons investeringsproces.

Voor meer informatie over hoe Invest-NL omgaat met impact meten, en de dilemma's die daarbij komen kijken, zie het hoofdstuk 'Over dit verslag'.

Negatieve impact en de noodzaak van due diligence

Invest-NL wil bijdragen aan het realiseren van een carbon-neutrale en circulaire economie. Op de weg daar naartoe zullen veel van de door ons ondersteunde en gefinancierde activiteiten nog niet volledig carbon-neutraal en circulair zijn ingericht. Zo zijn voor de benodigde energieopslagcapaciteit nieuwe grote en efficiënte batterijen nodig, waarvoor meer kritieke metalen gedolven zullen worden.¹ De effecten van de winning van die materialen worden vooral gevoeld in lokale gemeenschappen rondom mijnen, met de bekende gevolgen van vervuiling en verslechterde leefomstandigheden voor de plaatselijke bevolking. Ook op andere terreinen kunnen bedrijven die met hun producten of diensten positieve impact realiseren binnen onze materiële thema's onbedoeld schade veroorzaken, denk bijvoorbeeld aan het genereren van schadelijk afval of het hanteren van een onvoldoende veilige werkomgeving.

Invest-NL is er zich sterk van bewust dat ook bij de ondernemingen en projecten die positieve impact maken er toch ook (onbedoeld) negatieve impact op mens en milieu kan optreden op andere aspecten, of in de toeleverketens. Waar ons impactbeleid zich richt op de *positieve* impact, is ons ESG-beleid er daarom op gericht om potentiële *negatieve* impact zoveel mogelijk in kaart te brengen, te voorkomen en te mitigeren.

Naast onze due diligence op de positieve impact onderzoeken we in ons investeringsproces voor iedere financiering ook in welke mate de activiteiten van de betreffende onderneming negatieve effecten kunnen hebben op mens en milieu en in hoeverre het bedrijf hier mitigerende maatregelen voor heeft genomen. Wanneer er kans is op negatieve impact en een bedrijf nog onvoldoende maatregelen heeft genomen om dit te voorkomen of mitigeren, zal Invest-NL aansturen op vervolgstappen. Dit kan middels gerichte afspraken in de financieringsovereenkomst, maar ook middels een langer durende dialoog gedurende de hele periode waarin Invest-NL financieel betrokken is. In veel gevallen is de geïdentificeerde potentiële negatieve impact iets dat pas materieel wordt bij het verder uitbouwen en opschalen van een onderneming. Invest-NL wil deze risico's op negatieve impact als *partner for impact* samen met de onderneming vroegtijdig identificeren en voorkomen dat deze werkelijkheid worden.

In ons impact- en ESG-beleid – samengevat op onze website – is hierover meer informatie te vinden.

¹ Zie voor meer informatie het rapport 'Een circulaire Energietransitie'.

Materialiteit en impact

Met betrekking tot het extern publiceren van gekwantificeerde negatieve impact richten wij ons in dit rapport op de CO₂emissies van onze eigen bedrijfsvoering en die van onze portefeuille. Mogelijke negatieve impact op andere gebieden is nog onvoldoende onderzocht en in kaart gebracht om hier zinvol op te kunnen rapporteren.

Dilemma

Positieve en negatieve impact

Invest-NL wil bijdragen aan het realiseren van een carbon-neutrale en circulaire economie. Op de weg daar naartoe zullen veel van de door ons ondersteunde en gefinancierde activiteiten nog niet volledig carbon-neutraal en circulair zijn ingericht.

Zo zien we in onze eigen portefeuille dat meerdere bedrijven metalen gebruiken, waaronder kritische materialen, om broeikasgas emissies te vermijden. Derhalve zorgt de huidige portefeuille van Invest-NL voor meer materiaalgebruik dan dat het vermijdt. Dit toont de complexiteit van onze investeringsscope aan. Bepaalde investeringen kunnen namelijk veel positieve impact op een carbon-neutrale economie maken, maar tegelijkertijd ook een negatieve impact hebben op de transitie naar een circulaire economie.

Invest-NL probeert dit risico te mitigeren door alle impact, positief en negatief, te integreren in het ESG en impact investeringsproces en beide ambities gelijk te wegen. Afhankelijk van hoe de balans uitvalt kan dat leiden tot een positieve investeringsbeslissing vanwege het positieve effect op onder andere broeikasgassen, ondanks het feit dat er een negatieve impact zit rondom het materiaalgebruik. Over de negatieve impact risico's van een business model zullen we altijd in gesprek gaan met het desbetreffende bedrijf om deze zoveel mogelijk te reduceren.

Onze impact op materiële thema's

Ecologische impact

Introductie

Invest-NL staat voor een veerkrachtiger Nederland. Het versnellen van de transitie naar een duurzame economie heeft daarbij de hoogste prioriteit. Op het gebied van ons milieu stelt het planetaire grenzen model ons in staat om de meest urgente thema's te identificeren aan de hand van de natuurlijke grenzen van onze planeet. Zo is een leefbare aarde alleen mogelijk als deze beschikt over een gebalanceerd klimaat, gezonde natuur en voldoende zuiver water. Daar waar dit het meeste in het gedrang komt ziet Invest-NL zijn rol voor Nederland.

Het thema klimaatverandering wordt gezien als uiterst urgent. Klimaatverandering en de opwarming van de aarde komt hoofdzakelijk voort uit de mate waarin onze economie broeikasgassen uitstoot en grondstoffen consumeert. Daarom werkt Invest-NL samen met het bedrijfsleven aan het creëren van een carbon-neutrale en circulaire economie. Deze toekomstige economie stoot niet meer broeikasgassen uit dan dat het opneemt en functioneert volledig op hergebruikte en hernieuwbare grondstoffen. Daarmee draagt Invest-NL bij aan de doelstellingen van het Parijs klimaatakkoord en de Europese Green Deal.

Ontwikkelde economieën zoals die van Nederland hebben de uitdaging om simultaan hun broeikasgas uitstoot en grondstof consumptie te reduceren én nieuwe technologieën te ontwikkelen en op te schalen. Daarbij creëren technologieën vaak multidisciplinaire impact; ter illustratie wekken zonnepanelen emissievrije energie op (positief) maar gebruiken daarvoor wel kritische grondstoffen (negatief). Binnen dat complexe speelveld probeert Invest-NL een palet aan bedrijven te ondersteunen die over de breedte positieve impact creëert, zowel door directe actie op de korte termijn als via systeemveranderingen op de lange termijn.

Onze activiteiten

Invest-NL draagt bij aan de transitie naar een duurzamere economie door geduldig durfkapitaal beschikbaar te maken evenals knelpunten voor opschaling en groei weg te nemen. Dit heeft geresulteerd in investeringen in

nieuwe ondernemingen en fondsen evenals de ondersteuning van ontwikkelingsprojecten.

Directe financiering

Invest-NL committeerde €5 miljoen aan E-magy, een bedrijf dat silicium-anode poeders maakt ter vervanging van grafiet-anodes. Dergelijke anodes zorgen voor een hogere energiedichtheid en sneller laadvermogen van een batterij.

Daarnaast werd €20 miljoen gecommiteerd aan Fairphone. Dit bedrijf is toonaangevend op het gebied van verantwoord grondstof gebruik. Daarnaast past het een circulair bedrijfsmodel toe waardoor hun telefoons twee keer zo lang meegaan.

Invest-NL committeerde €20,7 miljoen aan HyET Solar, een bedrijf dat flexibele en lichtgewicht zonnepanelen maakt. Hierdoor kunnen zonnepanelen op nieuwe oppervlakten geïnstalleerd worden en worden er substantieel minder metalen voor gebruikt.

Ook werd €15 miljoen gecommiteerd aan Meatable, een kweekvlees producent. Daarmee wordt dierlijk vlees geproduceerd in laboratoria, waardoor het dierenleed, broeikasgasemissies en watergebruik vermijdt die wél voortkomen uit de conventionele vleesindustrie.

Het bedrijf Phycom ontving een commitment van €2 miljoen. Zij produceert ingrediënten voor voeding uit algen, wat voordelen biedt op het gebied van gezondheid. Daarnaast hebben algen een lagere impact op water- en landgebruik dan veel conventionele ingrediënten.

Invest-NL committeerde €6 miljoen aan Pryme, een bedrijf dat gemengd plastic en plastic composiet afval kan recycleren door hun efficiënte pyrolyse technologie. Deze afvalstromen worden momenteel verbrand, waardoor die grondstofwaarde verloren gaat.

Het bedrijf SolarDuck ontving een commitment van €5 miljoen. Dit bedrijf maakt drijvende zonneparken op zee. Daarmee wordt noodzakelijke duurzame energie opgewekt, zonder dat het schaarse grond in bezit neemt.

Onze impact op materiële thema's

Aan het bedrijf Seenons, dat diensten levert in afvalverwerking, committeerde Invest-NL €5 miljoen. Bedrijven worden daarbij ondersteund in het verminderen van hun afval, het beter scheiden van gemengde stromen én het hoogwaardiger verwerken van niche stromen.

Invest-NL committeerde €64,8 miljoen aan het bedrijf SIF voor rekening en risico van het Ministerie van Economische Zaken. SIF produceert fundamentele voor grootschalige windturbines op zee en speelt hiermee een sleutelrol in de Nederlandse energietransitie.

Ook verzorgde Invest-NL vervolginvesteringen van €1 miljoen aan Protix en €27,5 miljoen aan Umincorp. Tot slot beheert Invest-NL ook de portefeuille bedrijven Avantium, ByBorre, Carbyon, DAB, Dott, Elestor, LeydenJar, Powall, SCW, SeaCurrent, SparkNano en Thorizon.

Indirecte financiering

Invest-NL committeerde €5 miljoen aan 4Impact, een fonds dat investeert in bedrijven die digitale oplossingen bedenken die ongelijkheid, klimaatverandering en biodiversiteitsverlies tegengaan.

Invest-NL committeerde €5 miljoen aan Astanor, een fonds dat investeert in bedrijven die bijdragen aan een regeneratief voedselsysteem. Daarbij staan het reduceren van broeikasgas-emissies, terugwinnen van biodiversiteit en reduceren van water gebruik centraal.

Het fonds Extantia ontving een commitment van €10 miljoen. Dit fonds investeert uitsluitend in bedrijven die grote potentie laten zien in het vermijden van broeikasgas-emissies, met name binnen de energie sector.

Invest-NL committeerde €10 miljoen aan PYMWYMIC, een fonds dat investeert in eerlijkere voedselketens, minder pesticidegebruik en voedselverspilling evenals in alternatieve voedingsbronnen. Daarnaast is PYMWYMIC een pionier op het gebied van impact investeren.

Tot slot committeerde Invest-NL €10 miljoen aan SET Ventures. Dit fonds investeert in bedrijven die bijdragen aan een carbon-neutraal energiesysteem. Dergelijke bedrijven lopen uiteen

van Robotica en AI tot energie opwek, gebouwde omgeving en mobiliteit.

Marktontwikkelingsprojecten

Dit jaar heeft Invest-NL vele projecten uitgevoerd die bijdroegen aan de energietransitie. Daarbij werden onderzoeken en initiatieven ondersteund omtrent een garantiefonds voor zakelijke stroomafnameovereenkomsten, een maakindustrie van zonnepanelen binnen Nederland, modelcontracten voor e-hubs en integratiemogelijkheden van hernieuwbare energie op zee.

Ook werd onderzoek gedaan naar de financierbaarheid, publiekrechtelijke wetgeving en oplossingsrichtingen van warmtebatterijen en -opslag. Daarnaast ondersteunden wij onderzoek naar de toepasbaarheid van geothermie voor de gebouwde omgeving en praktijkonderzoek voor de verduurzaming van het Amsterdam RAI congrescentrum.

Invest-NL heeft ondersteuning gegeven aan een implementatieplan voor de verduurzaming van het onderwijsvastgoed, een genormaliseerde aanpak voor flexibele woningbouw en aan onderzoek naar de knelpunten bij het implementeren van de MKB energiebesparingsplicht.

Invest-NL heeft dit jaar ook veel bijgedragen aan de ontwikkeling van financieringsinstrumenten voor een bio-based en circulaire economie. Dit deden we in nauwe samenwerking met de ministeries van IenW en EZK. In de Kopgroep Circulair Financieren ontwikkelden we nieuwe risico- en financieringsmodellen en met de Coalition Circular Accounting circulaire accountancy richtlijnen.

Daarnaast ondersteunden we de toegekende groeifondsaanvragen voor de ontwikkeling van biobased plastics. We deden onderzoek naar de barrières en kansen voor biobased materialen, zoals naar de einde-afval status, de impact van microplastics, de True Price van plastics, de toepasbaarheid van carbon credits voor circulaire ondernemingen, en de mogelijkheden rondom virtuele demonstratie-fabrieken. Ook ondersteunden wij de ontwikkeling van circulaire ketens en bedrijven, onder

Onze impact op materiële thema's

andere binnen de Circular Factory en Green Chemistry programma's. Tot slot ondersteunden wij de ontwikkeling van afwegingskaders voor het investeren in de transitiepaden van fossiel naar bio-based grondstoffen en rondom bio-brandstoffen.

Invest-NL werkte in 2023 ook samen met netbeheerders aan het circulair maken van hun gas- en elektriciteitsnet, onder andere door de inzet van gerecycled materialen in kabels en het hergebruik van netwerkelementen.

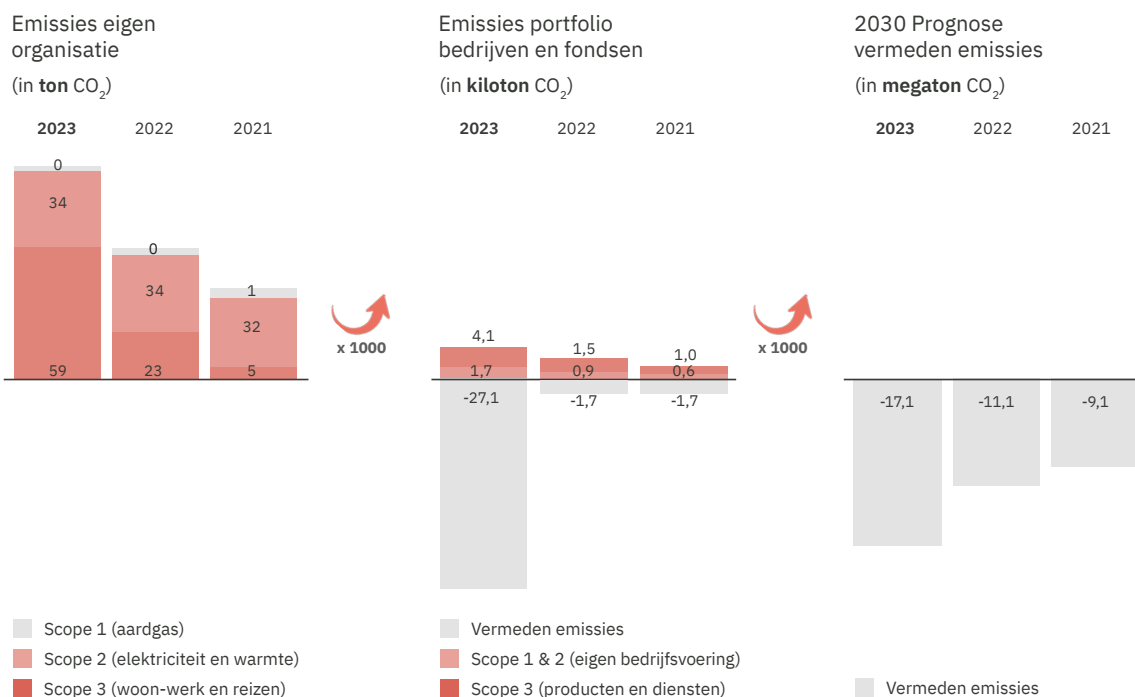
Tot slot heeft Invest-NL ook ondersteuning geboden aan projecten die bijdragen aan een duurzamer voedselsysteem. Zo werden ondernemingen begeleid in de innovatie programma's Fastlane, Business Innovation Program Food (BIPF) en Fascinating, het evenement F&A Next¹

ondersteund, een ontwerpstandaard ontwikkeld voor zeewierboerderijen op de Noordzee, marktverkenningen uitgevoerd op het gebied van circulaire mineralen en weeding robots en het financieel risico voor regeneratief boeren in kaart gebracht.

Onze resultaten

Gerealiseerde impact

Ten eerste zorgde de bedrijfsprocessen van Invest-NL zelf voor emissies. Invest-NL stootte in 2023 93 ton uit, wat voor 37% voortkwam uit elektriciteit en stadswarmte verbruik in het kantoorpand en 63% door woon-werk verkeer en bedrijfsreizen. Dat representeert een stijging van 64% tegenover 2022. Dit komt doordat dienstreizen in het buitenland, wat in regel benzine voertuigen betreft, dit jaar flink gestegen is.

Om positieve impact te creëren moeten bedrijven producten produceren en bedrijfsprocessen opschalen. Dat zorgt voor energie- en

grondstofgebruik, wat ook een negatief effect heeft. In 2023 stootten de portefeuillebedrijven en -fondsen 1,7 kton aan broeikasgasemissies

¹ <https://www.fanext.com/>

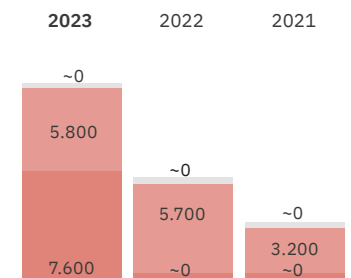
Onze impact op materiële thema's

uit door hun eigen bedrijfsprocessen, denk aan energiegebruik door kantoorpanden. Daarnaast stootte de portefeuille ook 4,1 kton uit door de productie en het gebruik van hun producten en diensten. Dat representeert stijgingen van 89% en 173% respectievelijk ten opzichte van 2022.

Daar staat tegenover dat ook de vermeden emissies toenamen tot 27,1 kton. Dit is een sterke stijging ten opzichte van vorig jaar, die voornamelijk

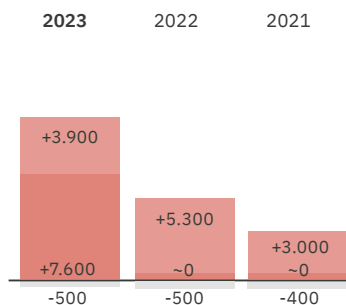
voortkwam uit één investering die reeds op grote schaal produceert. Vermeden emissies komen voort uit het reduceren van uitstoot ten opzichte van producten en processen die op dit moment gebruikelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan grijze door groene stroom vervangen of fossiele door hernieuwbare plastics vervangen. Over de gehele portefeuille worden daarmee meer broeikasgassen vermeden dan uitgestoten; netto -21,4 kton. Daarmee is Invest-NL netto negatief.

Grondstoffen gebruik
portfolio bedrijven
(in tonnen)

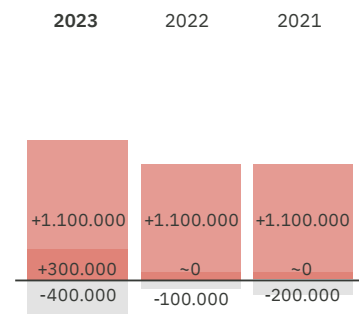
Plastics
Biogenen
Metalen

Grondstoffen gebruik ten
opzichte van referentie
processen
(in tonnen)

Plastics
Biogenen
Metalen

2030 Prognose
grondstoffen
(in tonnen)

Plastics
Biogenen
Metalen

In 2023 gebruikte de portefeuille niet-hernieuwbare grondstoffen. De portefeuille gebruikte 1 ton aan fossiele plastics, maar wist ruim 500 ton aan fossiele plastics te voorkomen ten opzichte van gebruikelijke producten of processen. Daarnaast gebruikte de portefeuille bijna 7.600 ton aan metalen, die vrijwel volledig additioneel gebruikt zijn ten opzichte van de huidige producten en processen. Daarin zat het gebruik van 5 ton aan kritische materialen, wat

ongeveer 1 ton minder was dan de gebruikelijke processen en producten.

Het gebruik van plastics en kritisch materialen zijn zeer vergelijkbaar met vorig jaar. Het gebruik van metalen is wel fors gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt voort uit het opschalen van bedrijven en fondsen die met name deze grondstoffen gebruiken voor de transitie naar een volledig hernieuwbaar energiesysteem. Invest-NL probeert

Onze impact op materiële thema's

zijn portefeuille te balanceren om positieve impact te maken op zoveel mogelijk aspecten.

Tot slot gebruikt onze portefeuille ook hernieuwbare grondstoffen, zoals gewassen. In 2023 betrof dit een consumptie van ruim 5.800 ton hernieuwbare grondstoffen, wat een lichte stijging ten opzichte van 2022 is. Daarbij was bijna 3.900 ton additioneel gebruik ten opzichte van de gebruikelijke processen en producten. Dit betreft daarmee nog steeds een negatieve impact, die wel met 26% daalde ten opzichte van 2022. In principe is dit geen slechte ontwikkeling. Het heeft namelijk de voorkeur om niet-hernieuwbare materialen te vervangen, of materialen te vervangen die heel hoogwaardig zijn door iets van minder waarde. Bij dat laatste kun je denken aan het vervangen van eetbare grondstoffen door niet-eetbare grondstoffen. Het verbeteren van efficiëntie is daarbij wel altijd een doelstelling voor Invest-NL.

Verwachte impact

Aangezien Invest-NL in startende en opschalende bedrijven investeert, ligt hun grootste impact in hun toekomstige potentie. De impact die de bedrijven en fondsen realiseren komt voort uit de vergelijking van broeikasgasemissies en grondstofconsumptie ten opzichte van gebruikelijke producten of processen in de markt. Verbeteringen kunnen plaatsvinden over de gehele levenscyclus van het product, bijvoorbeeld door het gebruik van duurzamere materialen, het realiseren van een efficiënter proces of het recyclen van afvalstromen. Dit combineren wij met onze verwachting van productievolumes voor 2030.

De verwachte totale vermeden broeikasgas emissies van onze portefeuillebedrijven voor 2030 betroffen 17,0 Mton CO_{2e}. Dit is een stijging is van 54% ten aanzien van de prognoses die we in 2022 hadden over onze toenmalige portefeuille. In tegenstelling tot de gerealiseerde impact relateren we die impact niet aan Invest-NL op basis van ons aandeel of onze lening omvang, aangezien dit te onzeker is door de lange horizon waarin we dit analyseren. Ondanks het feit dat niet ieder portefeuillebedrijf succesvol zal zijn geeft de 2030 verwachting wel een goed beeld van de reden waarom Invest-NL investeert in deze bedrijven en

fondsen, namelijk om opschaling van innovatieve productieprocessen mogelijk te maken, die in de toekomst veel CO_{2e} uitstoot kunnen vermijden.

Daarnaast draagt onze portefeuille ook bij aan het verwacht vermijden van 400 kton fossiele plastics per 2030. Deze verwachting van vermeden grondstoffen per 2030 is ruim drie keer zo groot als de verwachting die wij voor onze portefeuille vorig jaar hadden. Daarnaast geeft de portefeuille ook de prognose dat bijna 60 kton aan kritische materialen in 2030 vermeden wordt, waar dit in 2022 nog een prognose van additioneel gebruik betrof. Daar staat tegenover dat onze portefeuille additioneel beslag legt op 300 kton metalen per 2030. Dit is een forse stijging ten opzichte van onze prognose vorig jaar. Tot slot legt onze portefeuille ook additioneel beslag op ruim 1.000 kton hernieuwbare biogene materiaalstromen, wat vrijwel gelijk is aan onze 2022 prognose.

De genoemde negatieve impacts op metalen en biogene grondstoffen zijn noodzakelijk om de positieve impacts op broeikasgas emissies en plastics te kunnen realiseren. Dit toont de complexiteit van onze investeringsscope aan. Invest-NL probeert dit risico te mitigeren door alle impact, positief en negatief, te integreren in het ESG en impact- investeringsproces en beide ambities gelijk te wegen. Afhankelijk van hoe de balans uitvalt kan dat leiden tot een positieve investeringsbeslissing vanwege een positief effect, ondanks een mogelijke negatieve impact op een ander vlak. Wij gaan altijd in gesprek over de negatieve impact risico's van een business model met het betreffende bedrijf om deze zoveel mogelijk te reduceren.

Daarbij vinden wij dat de circulaire economie verder gaat dan uitsluitend het reduceren van het absolute gebruik van grondstoffen. Derhalve kijken wij ook naar het toepassen van circulaire strategieën en bedrijfsmodellen evenals de circulariteit van de volledige massabalans van een onderneming.

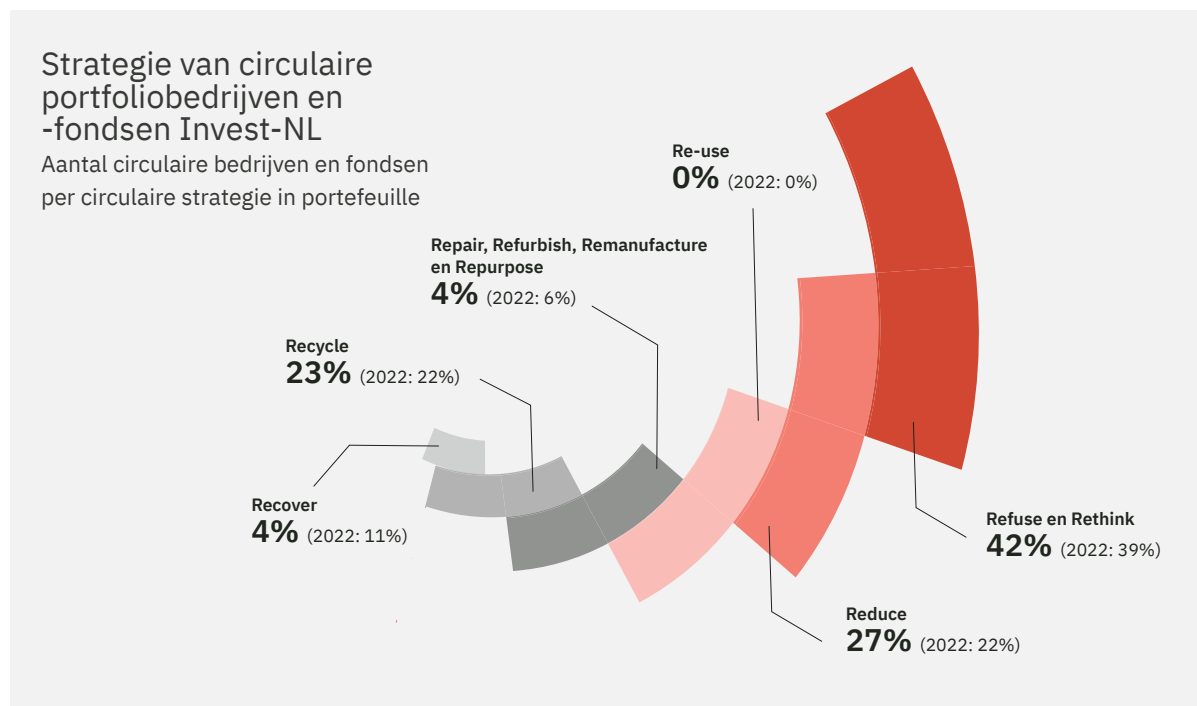
Circulaire strategieën

Voor circulaire strategieën gebruiken we het circulaire economie model van McDonough & Braungart (EMF, 2012), dat in detail toegelicht wordt door de Rijksdienst voor Ondernemend

Onze impact op materiële thema's

Nederland (RVO)¹. Dergelijke strategieën kunnen gehele ketens meer circulair maken of als inspiratiebron dienen voor andere bedrijven.

Derhalve zien wij deze strategieën als essentieel voor het realiseren van een circulaire economie.

Van de totale portefeuille ultimo 2023 had 46% (in aantallen) een circulaire impactstrategie, wat vrijwel gelijk is aan 2022. Indien we investeringen in deep tech-technologie en gezondheidszorg buiten beschouwing laten (gezien de andere drijfveer achter deze investeringen) is dit 79%. Dit getal is wel 8% lager dan vorig jaar. De grafiek toont de frequentie van de toegepaste circulaire strategie, op basis van aantallen bedrijven en fondsen mét een circulaire impact strategie.

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/r-ladder>

Onze impact op materiële thema's

Invest-NL prioriteert bedrijven met een hoogwaardige circulaire strategie. In 2023 past 69% een Refuse, Rethink of Reduce aanpak toe in zijn business model, waar dit in 2022 nog 61% was. Daarnaast zien we binnen de laagwaardigere strategie ook een belangrijke rol voor bedrijven en fondsen met een Recycle aanpak. De bedrijven zijn essentieel in de transitie naar een circulaire economie doordat ze het beginpunt zijn van de circulariteit van andere bedrijven.

Circulaire materiaal index (CTI)

Tot slot gebruiken wij ook het Circular Transition Indicators (CTI) model van het World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Dit model laat zien hoeveel procent van de grondstofstromen binnen het circulair economisch model blijven. Daarbij hoeven deze stromen niet nieuw toegevoegd te worden en gaan ze niet per einde levensfase verloren. Dit is het geval als inkomende stromen gerecycled of hernieuwbaar zijn, evenals afvalstromen die hergebruikt worden.

Daarbij representeert een hoge score een hoge mate van circulariteit.

De CTI methodiek betreft geen standaard informatie. Bedrijven hebben een diepgaand beeld van hun materiaalstromen nodig om deze waarde uit te kunnen rekenen. Ons doel is dan ook om deze informatie elk jaar van meer ondernemingen te verkrijgen. In 2021 betrof dit 5 ondernemingen, vorig jaar 8 ondernemingen en dit jaar 11 ondernemingen. Daarmee is dit constant ruim de helft van onze directe investeringen met een primaire impact op een carbon-neutrale en/of circulaire economie. Wij vinden deze informatie waardevol, omdat het inzicht biedt in mogelijkheden om een product of bedrijfsproces meer circulair te maken. Wij gebruiken deze informatie dan ook om afspraken en verbeterplannen met onze ondernemingen en fondsen af te stemmen. Bij sommige bedrijven hanteren wij een range, om ook de verwachte verbetering van het bedrijf te tonen.

Onze impact op materiële thema's

	Input	Output	2022	2023
Avantium	Circulair: biogeen materiaal voor PEF en gerecycled PET voor meerlaagse flesjes. Niet-circulair: niet-gerecycled PET voor meerlaagse flesjes.	Circulair: recyclebare flesjes die daadwerkelijk gerecycled zullen worden. Niet-circulair: verliezen bij recyclingsproces.	50 - 66%	60 - 68%
Byborre	Circulair: gebruik van gerecycled garen en bio-katoen. Niet-circulair: gebruik van fossiele stoffen.	Circulair: recyclebare stoffen. Niet-circulair: niet-recyclebare stoffen.	52%	54%
Elestor	Circulair: gebruik van hernieuwbare chemicaliën, plastics en gerecycled beton. Niet-circulair: gebruik van nieuw beton en plastics.	Circulair: recyclebare chemicaliën, plastics en beton. Niet-circulair: niet-recyclebaar beton en plastics.	13 - 33%	15 - 26%
E-magy	Circulair: Gerecycled chroom en waterstof-fluoride. Niet-circulair: gebruik van nieuw silicium en chroom.	Circulair: hergebruik van chroom, silicium en proces afvalstromen. Niet-circulair: batterijpoeders en afvalstromen uit productieproces.		40%
Fairphone	Circulair: gerecycled koper, tin en andere metalen. Niet-Circulair: nieuw gewonnen metalen.	Circulair: teruggewonnen metalen via take back programma en verlengde levensduur. Niet-circulair: verloren kritische materialen bij einde levensfase.		44%
HyET Solar	Circulair: gerecyclede verpakkingen. Niet-circulair: nieuw gewonnen aluminium, silicium en elektronica.	Niet circulair: verloren materialen bij einde levensfase.		0 - 5%
LeydenJar	Circulair: gerecycled koper en standaard gassen. Niet-circulair: nieuw gewonnen silaan en koper.	Circulair: koper schroot hergebruik. Niet circulair: silicium anode product.		45 - 50%
Meatable	Circulair: gebruik van hernieuwbare bio-based voeding.	Niet circulair: niet hergebruikte residue stromen.		77%
Protix	Circulair: gebruik van hernieuwbare bio-based voeding.	Circulair: nuttig te gebruiken larven voor voedingsstoffen.	100%	100%
SCW	Circulair: gebruik van reststromen. Niet-circulair: gebruik van nieuw gewonnen gesteenten.	Circulair: nuttig te gebruiken eindproducten zoals bijv. groen cement en waardevolle metalen.	76 - 93%	15 - 76%
SolarDuck	Niet-circulair: gebruik van nieuw aluminium en staal en zonnepanelen.	Circulair: goed recyclebaar aluminium en staal. Niet-circulair: zonnepanelen.		42%
Umincorp	Afval input is 100% circulair.	Circulair: teruggewonnen plastic. Niet-circulair: niet-recyclebare stromen als folies, niet-plastic afval en aanhangend vuil.	81%	81%

Vooruitblik

Vorig jaar hebben we de ambitie geformuleerd om € 170 miljoen aan nieuwe investeringen te committeren die een bijdrage leveren aan een carbon-neutrale en/of circulaire economie. Dit jaar hebben wij onze doelstelling behaald door een totaal commitment af te geven van € 203,2 miljoen aan dergelijke bedrijven en fondsen. Dit is met name gelukt door onze committering in Sif van € 64,8 miljoen, waarbij additioneel kapitaal vanuit het Ministerie van Economische Zaken is aangetrokken.

Invest-NL wil in het aankomende jaar inzetten op het vergroten van de realisatiekracht binnen het thema energietransitie. Dit zullen wij onder andere doen door de ontwikkelingskosten te financieren van projecten in het domein van de energieopslag.

Daarnaast heeft Invest-NL dit jaar twee verkenningstrajecten opgestart, waarbij wordt onderzocht of Invest-NL een rol kan spelen in transities binnen de thema's 'biodiversiteit' en 'water'. Hierover zal Invest-NL in de loop van 2024 een besluit nemen. Dit kan resulteren in nieuwe

Onze impact op materiële thema's

type investeringen of ontwikkelingsprojecten binnen deze thema's in 2024.

Sociale impact

Introductie

Naast duurzaamheid is ook een gezonde en eerlijke economie essentieel voor een veerkrachtiger Nederland. Er is momenteel een nadrukkelijke noodzaak om het Nederlandse zorgstelsel toegankelijk en betaalbaar te houden voor iedereen, een uitdaging die de komende tijd alleen maar groter zal worden. Een ander belangrijk onderwerp in het sociale domein is diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid en het adresseren van kansenverschillen tussen verschillende groepen in onze samenleving. Op beide transitithema's ligt een belangrijke opdracht, waar Invest-NL een rol in wil spelen.

De kwaliteit van het Nederlandse zorgstelsel behoort tot de beste wereldwijd, zo getuige de 3^e plek op de 2022 World Index of Healthcare Innovation^[1]. Echter zijn de toenemende zorgkosten al tijden een vraagstuk, waardoor universele toegankelijkheid van zorg in het gedrang komt. Invest-NL richt zich op interventies die de kwaliteit van leven verhogen en zorgkosten verlagen. Dit is haalbaar door zorg te voorkomen, zoals door preventieve zorg, vervangen, o.a. door digitale zorg, of te verplaatsen, o.a. door zorg in de thuisomgeving.

Daarnaast worden de posities in de hoogste lagen van het Nederlandse bedrijfsleven beperkt vervuld door vrouwen en mensen met een diverse achtergrond. Invest-NL zet zich in om kansengelijkheid, diversiteit en inclusie te laten floreren in zijn eigen bedrijfscultuur. Daarnaast wordt de noodzaak hiervan geagendeerd bij alle bedrijven en fondsen uit de portefeuille en wordt ondersteuning geboden in het opstellen van beleid en het werven van passende kandidaten.

Deze ambities zijn zeer uitdagend. Zorginnovaties veroorzaken vaak stijgende zorgkosten en dit tijken is complex. Invest-NL streeft ernaar om het behouden of verhogen van zorgkwaliteit én het verlagen van zorgkosten te balanceren. Bij het streven naar diversiteit is het regelmatig

zeer uitdagend om geschikte kandidaten te vinden, met name in de financiële en technische sectoren, vanwege de samenstelling van de arbeidspopulatie in die sectoren. Ondanks deze reële uitdagingen verwacht Invest-NL wel een inspanningsverplichting en vraagt het ondernemingen in onze portefeuille daarnaast te streven naar een ideale omgeving voor een diverse en inclusieve werkcultuur.

^[1] <https://freopp.org/key-findings-from-the-2022-world-index-of-healthcare-innovation-e2a772f55b92>

Onze activiteiten

Ook op deze thema's draagt Invest-NL bij aan de transitie door geduldig durfkapitaal beschikbaar te maken en knelpunten voor opschaling en groei weg te nemen. Daarbij is in nieuwe ondernemingen en fondsen geïnvesteerd én zijn ontwikkelingsprojecten ondersteund.

Directe financiering

Invest-NL committeerde €6 miljoen aan Xeltis, een bedrijf dat artificiële vaten en kleppen maakt voor cardiovasculaire ziekten. Deze implantaten breken geleidelijk af en worden vervangen door gezonde cellen, wat invasieve herhaaloperaties voorkomt.

Ook verzorgde Invest-NL committeringen aan bestaande investeringen van €6,8 miljoen aan Microsure, €5,0 miljoen aan Onera en €3,3 miljoen aan Vicentra. Tot slot beheert Invest-NL ook de portefeuille bedrijven Haermonics en ISA Pharmaceuticals.

Indirecte financiering

Er werden geen (vervolg)investeringen verzorgd voor fondsen. Wel beheerde Invest-NL het portefeuille fonds NextGen.

Marktontwikkelingsprojecten

Dit jaar heeft Invest-NL verschillende projecten ondersteund die bijdroegen aan de betaalbaarheid van goede zorg. Daarbij werd een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de inzet van Health Impact Bonds voor zorgfinanciering van lage inkomens, een anderhalvelijnszorg initiatief in Maastricht ondersteund met de focus op zorgpreventie, een impact model ontwikkeld voor investeringsbeslissingen in

Onze impact op materiële thema's

zorginnovaties en knelpunten geïdentificeerd en een implementatieplan verzorgd voor de infrastructuur van gezondheidsdata.

Onze resultaten

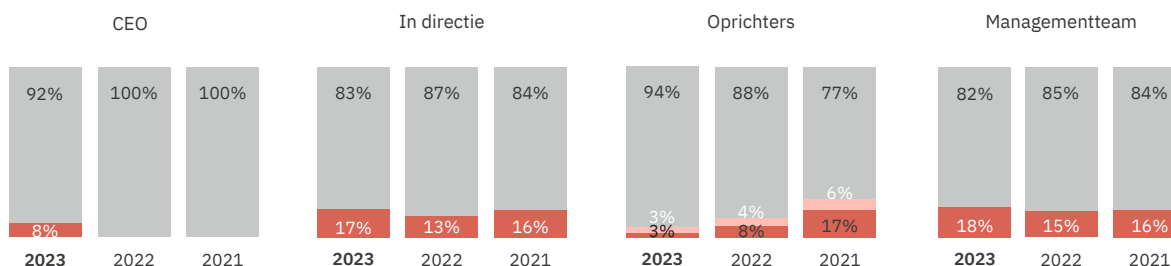
Gerealiseerde impact

Dit jaar realiseerde onze zorgportefeuille nog geen impact, doordat onze ondernemingen hun producten nog niet op de markt geïntroduceerd hebben. Dit proces duurt langer dan bij andere type ondernemingen, doordat kwaliteitseisen voor zorgtechnologie vele malen hoger zijn.

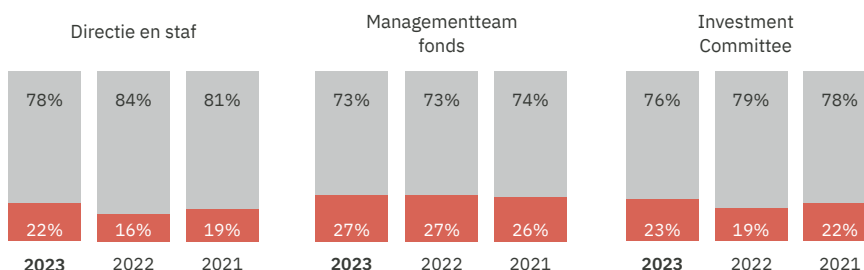
Ook dit jaar zette Invest-NL zich in om diversiteit en inclusie ambities uit te dragen.

Op dit thema hebben wij de grootste progressie gerealiseerd binnen onze eigen organisatie, wat wij verder toelichten in het hoofdstuk 'Medewerkers en organisatie'. Daarnaast blijven wij genderdiversiteit in senior functies, o.a. bestuur- en managementlagen, monitoren en agenderen bij onze gehele portefeuille. Bij investeringen met een beperkte mate van diversiteit hebben we dit thema geagendeerd en een helpende hand geboden, bijvoorbeeld op het gebied van beleid of toegang tot netwerken. De resultaten van dit jaar zijn zeer vergelijkbaar met voorgaande jaren. De lage scores illustreren de uitdaging van diversiteit binnen de financiële en technische sectoren waarin Invest-NL voornamelijk actief is.

Genderdiversiteit bij directe investeringen

Genderdiversiteit bij fondsinvesteringen

■ Percentage vrouw ■ Percentage man ■ Percentage gemengd man/vrouw

Verwachte impact

In 2023 heeft Invest-NL de ontwikkeling van zijn impact model voor zorginnovaties afgerond. Daarbij wordt allereerst gekeken naar de geleverde kwaliteit van leven door de interventie. Deze kwaliteit van leven wordt berekend op basis van

ervaren gezondheid op het gebied van mobiliteit, zelfstandige verzorging, dagelijkse activiteiten, pijn en depressie. Dit wordt vervolgens uitgedrukt in QALY's (Quality-Adjusted Life Years), wat staat voor een jaar in volledig goede gezondheid. Daarnaast wordt ook gekeken naar de zorgkosten

Onze impact op materiële thema's

die de interventie helpt te vermijden. Daarbij wordt een vergelijking van zorgkosten gemaakt in de scenario's met en zonder de innovatie. Dit biedt inzicht in hoeveel zorgkosten de innovatie voorkomt en ook aan wie die besparing toekomt: patiënt, zorgaanbieder of zorgverzekeraar.

Het impactmodel is toegepast op 2 van de 6 bedrijven binnen onze directe zorgportefeuille. De verwachte geleverde kwaliteit van leven in 2030 betreft afgerond 200 QALY's. Daarnaast wordt er naar verwachting in 2030 ook € 31,7 miljoen aan zorgkosten vermeden. Deze cijfers zijn gebaseerd op een methodiek in ontwikkeling. Wij adviseren hier rekening mee te houden bij het interpreteren van de genoemde cijfers.

Vooruitblik

Invest-NL wilt volgend jaar de impactberekening voor zorginnovaties verder uitbreiden over de gehele zorgportefeuille. Daarnaast delen wij onze kennis en het model met andere marktpartijen, zoals met zorgverzekeraars. Daarmee dragen wij bij aan het creëren van een breder draagvlak voor de duale ambitie van zorgkwaliteit en -kosten.

Daarnaast blijven wij inzetten op samenwerking op het voorkomen, vervangen en verplaatsen van zorg. Op de korte termijn zetten wij met name in op het opschalen van anderhalvelijnszorg, op de lange termijn zetten wij in op zorgpreventie en het promoten van gezondere levensstijlen. Onze samenwerking met HealthKIC is hier een goed voorbeeld van.

Innovatieve impact

Introductie

Tot slot heeft een veerkrachtig land ook innovatie nodig. Dit stelt Nederland in staat om zich aan te passen aan natuurlijke, (geo-)politieke en sociale ontwikkelingen. Ook zijn innovaties vaak noodzakelijk om maatschappelijke transities (zoals de transitie naar een carbon neutrale samenleving) mogelijk te maken. Invest-NL heeft hier een rol te spelen door technologische innovaties te ondersteunen die ontstaan bij start-ups op het grensvlak van wetenschap, innoveren, ontwikkelen, ondernemen en groeien.

Een belangrijk focusgebied van Invest-NL daarbij is 'deep tech' innovaties. Dit zijn nieuwe generatie technologieën die generalistisch en transformatief van aard zijn en de wetenschap als fundament hebben. Denk daarbij aan nanotechnologie, biotechnologie of fotonica. Ondernemingen die dit soort technologieën ontwikkelen worden geconfronteerd met flinke risico's en onzekerheden, zoals rondom afzetmarkten en beleid. Deze risico's zijn vaak niet (volledig) te beprijzen door de reguliere markt, waardoor Invest-NL een belangrijk financieringsgat opvult. Daarnaast is het belangrijk dat er voldoende investering in ontwikkeling en werkgelegenheid in vernieuwende organisaties aanwezig is. Invest-NL zet zich in om dit te ondersteunen in zijn gehele investeringsportefeuille.

Investeren in 'deep tech' innovaties brengt ook uitdagingen met zich mee. Het beoordelen van de mate van innovativiteit, en of deze transformatief is, is zeer complex. Onze investeringstak verricht dagelijks onderzoek, onderhoudt een breed kennisnetwerk en haakt regelmatig externe experts aan om dit zorgvuldig te beoordelen. Daarbij is het ook van belang dat innovatie voor goede doeleinden ingezet wordt en geen schade veroorzaakt. Een voorspelling hiervan doen is ontzettend lastig, denk alleen al aan de PFAS problematiek. Het mitigeren van dergelijke risico's heeft een centrale plek in ons beleid en wij maken hier juridische afspraken over met de bedrijven waarin we investeren. Tot slot is er een veel groter financieringsklimaat nodig voor een innovatief Nederland. Invest-NL draagt hier aan bij door Europees kapitaal voor Nederland te mobiliseren en door de rijkheid van het Nederlandse financieringslandschap te vergroten door middel van fondsinvesteringen.

Onze activiteiten

Op deze thema's richt Invest-NL zich voornamelijk door het verstrekken van geduldig durfkapitaal voor deep tech investeringen. Ook in 2023 hebben we wederom in nieuwe ondernemingen en fondsen geïnvesteerd.

Directe financiering

Invest-NL committeerde € 4 miljoen aan Datenna, een bedrijf dat software voor data beveiliging ontwikkelt. Daarmee speelt het een belangrijke

Onze impact op materiële thema's

rol in de economische veiligheid van Nederland. Ook verzorgde Invest-NL committeringen aan bestaande investeringen van € 15 miljoen aan Effect Photonics, € 22,7 miljoen aan Nearfield Instruments en €5 miljoen aan SMART Photonics. Tot slot beheert Invest-NL ook de portefeuille bedrijven EclecticIQ en LioniX.

Indirecte financiering

Er werden geen (vervolg)investeringen gedaan in fondsen dit jaar. Wel beheerde Invest-NL zijn portefeuille met investeringen in CapitalT, Deep Tech Fund (DTF), DeepTechXL, Dutch Alternative Credit Instrument (DACI), Dutch Future Fund (DFF), Dutch Security Tech Fund (DSTF), Imec.Xpand en Innovation Industries.

Marktontwikkelingsprojecten

Op het thema 'deep-technology' heeft Invest-NL geen business development tak. Derhalve werden er geen marktontwikkeling projecten ondersteund.

Onze resultaten

Gerealiseerde impact

Invest-NL heeft de taak om het financierings- en innovatieklimaat van Nederland te versterken. Daarmee staat de financiële investering in innovatie en werkgelegenheid centraal. Wij meten de voortgang op deze doelstelling door de Euro's R&D uitgaven, die aantonen hoeveel financiering in innovatie activiteiten is gestoken. Daarnaast kijken wij naar het aantal FTE's, die aantonen hoeveel werkgelegenheid in innovatieve ondernemingen is gecreëerd.

De R&D uitgaven van onze portefeuille waren in 2023 € 249 miljoen, waarvan € 24 miljoen is toe te schrijven aan Invest-NL op basis van het aandeel of de lening omvang. Beide getallen zijn vrijwel gelijk aan 2022. Daarbij valt op dat bedrijven relatief minder uitgaven aan R&D activiteiten dan vorig jaar. Dit komt voort uit de toenemende volwassenheid van bedrijven uit onze portefeuille, waarbij de uitgaven overgaan van onderzoek naar commercialisatie. Het aantal gerealiseerde FTE's van onze portefeuille is in 2023 gegroeid naar bijna 6.780, waarvan 547 zijn toe te schrijven aan Invest-NL. Dit betreft stijgingen van 24% en 44% respectievelijk. Deze stijgingen zijn te verklaren door de groei van de portefeuille.

Verwachte impact

Op het thema 'deep-technology' formuleert Invest-NL geen impact prognose. Derhalve wordt er geen verwachte impact gerapporteerd.

Onze impact op materiële thema's

Vooruitblik

Volgend jaar willen wij blijven investeren in 'key enabling technologies' voor Nederland. Dit zijn technologieën die transities mogelijk maken en aanjagen. Daarbij blijven wij diepgaand onderzoek voortzetten naar individuele thema's, zoals wij dit voor het thema 'quantum computing' gedaan hebben in 2023. Daarbij staan onderzoek naar het ecosysteem rondom deze thema's, evenals het publiek delen van opgedane kennis centraal. Daarmee dragen we bij aan het verder financierbaar maken van deze thema's.

Daarnaast zullen wij invulling gaan geven aan het thema Beschermingsvoorziening Economische Veiligheid. Met deze voorziening kunnen we een belang nemen in bedrijven die van strategisch belang zijn, bijvoorbeeld op het gebied van kritische technologie.

Vooruitblik 2024

Invest-NL heeft in de eerste vier jaar van haar bestaan een goede basis kunnen leggen om als volwaardige National Promotional Institute te kunnen functioneren. Binnen de eerder in dit verslag uiteengezette kernthema's is er volop vraag naar zowel de investerings- als ontwikkelingsactiviteiten van Invest-NL. Deze thema's zullen daardoor ook centraal blijven staan in de strategie van Invest-NL voor de komende jaren. De machtigingswet van Invest-NL biedt echter nadrukkelijk de ruimte om onze rol als NPI verder te verbreden. Deze verbreding is reeds in gang gezet door onder andere de opzet van het Deep Tech Fund, de lancering voor een specifiek programma aanpak verduurzaming onderwijshuisvesting en de opzet van de Beschermingsvoorziening Economische veiligheid. Invest-NL is ervan overtuigd dat deze verbreding belangrijk is.

Naast onze focus op een carbonneutrale en circulaire economie zullen wij daarom ook kijken welke rol wij moeten spelen op andere impactthema's zoals biodiversiteit en water. Ook als we kijken naar andere grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheidszorg, sleuteltechnologieën, agrifood en eiwittransitie zien we dat we een belangrijke rol kunnen spelen in het oplossen van financieringsknelpunten en het verbeteren van het investeringsklimaat voor innovatieve bedrijven. Tegelijkertijd leiden geopolitieke ontwikkelingen ertoe dat we in Nederland en in Europa ons steeds bewuster zijn van het feit dat we een moderne versie van industriebeleid hebben te voeren. Gericht op open strategische autonomie, op economische veiligheid en op het behoud van concurrentiekracht en vitale waardeketens. Ook zijn we in Nederland en in Europa zoekende naar een effectief antwoord op de industriepolitieke inzet vanuit de Verenigde Staten en China rondom energie en grondstoffen. Deze maatschappelijke en economische uitdagingen zullen niet voldoende door de markt alleen kunnen worden opgepakt en vragen derhalve om een assertiever publiek optreden. Publieke financieringsinstellingen zoals Invest-NL kunnen daarbij een belangrijke rol spelen. We moeten onszelf daarbij wel bewust blijven primair daar te opereren waar de markt niet, nog niet of niet geheel wil of kan voorzien in de benodigde financiering.

Vanuit de ambitie maximaal bij te dragen aan de realisatie van maatschappelijke transitie staat Invest-NL open voor een bredere inzet van haar mandaat en additionele rollen passend bij een nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling, en we zien daar veel kansen voor. Niet limitatief gaat het dan

om het ontwikkelen van blended finance producten uit onder andere NGF-toekenningen, van gespecialiseerde thematische fondsen en van aanvullende opdrachten/programma's om bepaalde transitie te versnellen en verdere bundeling van initiatieven gericht op financiering van duurzaamheid en innovatie. Wij hebben er kennis van genomen dat in de Tweede Kamer, in diverse verkiezingsprogramma's en door onder andere de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur en de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid wordt gepleit voor de vorming van een nationale investeringsbank of andere vormen van krachtenbundeling tussen Invest-NL en bestaande publieke organisaties en/of instrumenten. Mede op basis van de ervaringen van andere Europese national promotional institutes herkennen we deze pleidooien. Inmiddels is bekend geworden dat het hoofdlijnenakkoord van de aankomende coalitie Invest-NL wil versterken, en daar onder meer 1 miljard extra kapitaalstorting aan wil toekennen. Dit biedt ons veel ruimte om aan de hier gestelde doelen te werken, en we wachten de samenwerking met het nieuwe kabinet daarover af.

De omgeving waarin Invest-NL opereert blijft zeer dynamisch. 2024 wordt wederom een spannend jaar voor vele bedrijven, en al helemaal voor de innovatieve start- en scale-ups waar we intensief mee samenwerken. De afgelopen jaren hebben ons laten zien dat we moeten leren omgaan met grote onzekerheden zoals volatiele energieprijzen en aanhoudende geopolitieke spanningen. Op vrijwel alle terreinen blijven private investeerders voorzichtig. Hierdoor kan er een grotere vraag ontstaan naar de diensten van Invest-NL. Wij zullen, net als private investeerders, de bedrijven in onze portefeuille zorgvuldig volgen

Vooruitblik 2024

en waar nodig en mogelijk ondersteunen in hun ontwikkeling. Ons streven is daarnaast om verder te groeien in onze activiteiten op het gebied van financiering van moeilijke projecten zoals *first time plants*. Ook zal onze investeringsinspanning in deep tech toenemen en zullen we onze rol als implementing partner van InvestEU verder materialiseren door de inzet van overeengekomen garanties en het onderzoeken en opzetten van nieuwe programma's.

3. Toelichting

Trends en ontwikkelingen

Impact maken in een wereld in beweging

Onze visie is helder: Nederland duurzamer en innovatiever maken. Door onze investerings- en ontwikkelkracht kunnen we samen met partners de grote transitie helpen versnellen. We doen dat in een wereld die volop in beweging is. In Nederland, in Europa en mondiaal. Vanuit de ambitie maximaal bij te dragen aan de realisatie van maatschappelijke transitie staat Invest-NL open voor een bredere inzet van haar mandaat en additionele rollen passend bij een nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling, en we zien daar veel kansen voor.

Kansen: samenwerking Klimaatfonds en toekenningen Nationaal Groeifonds

Naast Invest-NL zijn er de afgelopen jaren nog twee grote overheidsfondsen gelanceerd, het Nationaal Groeifonds en het Klimaatfonds. Deze beide fondsen verstrekken echter geen (risicodragende) financiering maar subsidies.

Inmiddels is in het hoofdlijnenakkoord van 16 mei 2024 bekendgemaakt dat het Nationaal Groeifonds door de komende coalitie zal worden uitgefaseerd. De afspraken van rondes 1 tot en met 3 worden nagekomen, maar rondes 4 en 5 komen te vervallen. Invest-NL heeft in 2023 een entiteit opgericht met als doel om in plaats van subsidie zachte financieringen te verstrekken. Invest-NL is in gesprek met de overheid om te bekijken hoe deze entiteit economisch optimaal kan ondersteunen in het realiseren van de doelen van het Klimaat- en de toekenningen van het Nationaal Groeifonds. Door een gestructureerde samenwerking tussen deze fondsen en Invest-NL kunnen baanbrekende projecten en bedrijven beter financierbaar worden. Hetgeen goed is voor het versnellen van transitie en goed voor een efficiënte inzet van overheidsmiddelen.

Kansen: Europa

Als 'National Promotional Institute' heeft Invest-NL een specifieke rol in het aantrekken en mobiliseren

Trends en ontwikkelingen

van Europese middelen. Hiertoe is een intensieve samenwerking opgezet met de Europese Commissie, de Europese Investeringsbank (EIB) en het Europese Investeringsfonds (EIF). Samen met EIF heeft Invest-NL twee gedeelde fondsmandaten (DFF en DACI). In 2023 is het DFF mandaat volledig benut en is met EIF een vervolgmandaat DFF2 gelanceerd. Invest-NL is daarnaast implementing partner van de Europese Commissie voor het InvestEU programma en voor de Alternative Fuels Infrastructure Facility. Vanuit het InvestEU programma hebben wij € 175 miljoen garantiebudget toegekend gekregen voor de financiering van demonstration plants, sustainable energy en deep tech ondernemingen. Per einde 2023 zijn de eerste investeringen verstrekt met inzet van deze garantie. De verregaande ambities van de Europese Commissie op het gebied van klimaat- en energietransitie (*New Green Deal*), maar ook op het gebied van meer strategische autonomie op sleuteltechnologieën, sluiten naadloos aan op de ambities van Invest-NL. Dit biedt vele mogelijkheden voor verdergaande samenwerking in de komende jaren.

Kansen: mobiliseren institutioneel kapitaal

De Nederlandse institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars) investeren slechts een beperkt percentage van hun vermogen in de reële economie in Nederland. Er lijkt ruimte om de exposure in Nederland, in duurzame transitie én in risicokapitaal te vergroten. Invest-NL kan hierbij een mobiliserende rol spelen, onder andere door financieringsconstructen te ontwerpen die het interessanter maken voor institutionele beleggers om meer in Nederland te investeren. In 2023 is een actieve dialoog met pensioenbestuurders en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat gestart om deze mogelijkheden te verkennen.

Kansen en bedreigingen: geopolitieke spanningen en economische veiligheid

Wereldwijde geopolitieke ontwikkelingen en spanningen leiden ertoe dat we in Nederland en in Europa ons steeds bewuster zijn van het feit dat we een moderne versie van industriebeleid hebben te voeren. Beleid met oog voor strategische autonomie, economische

veiligheid en het behoud van concurrentiekracht en vitale waardeketens. Ook zijn we in Nederland en in Europa zoekende naar een effectief antwoord op de industriepolitieke inzet vanuit de Verenigde Staten in China rondom energie en grondstoffen. We geven ons als NPI rekenschap van deze uitdagingen en werken samen met de overheid aan onder andere de beschermingsvoorziening Economische Veiligheid waarbij Invest-NL op verzoek van de overheid belangen kan nemen in voor Nederland strategisch belangrijke bedrijven.

Bedreigingen: verslechtering economisch klimaat

Eind 2022 belandde Nederland in een economische dip mede als gevolg van de zeer hoge inflatie. Pas in het laatste kwartaal van 2023 is er weer lichte economische groei (0,3%) zichtbaar. De inflatie nam af tot 3,8% ten opzichte van 2022 maar is exclusief stabiliserende energieprijzen met 6,5% nog steeds fors. Op dit moment is in ieder geval duidelijk dat het investeringsklimaat voor start- en scale-ups wereldwijd en ook in Nederland moeilijk is mede veroorzaakt door een hogere rentestand in 2023 ten opzichte van de jaren daarvoor. Investeerders zijn terughoudender geworden, waarderingen staan onder druk en het ophalen van nieuwe financieringsrondes is daarmee zeer uitdagend geworden. In dit uitdagende klimaat ondersteunt Invest-NL zijn portefeuillebedrijven met het mobiliseren van voldoende kapitaal om de ontwikkeling voort te zetten waar dat verantwoord is. Ook ten aanzien van nieuwe investeringen merkt Invest-NL dat juist in een moeilijker economisch klimaat behoefte is aan additioneel kapitaal en ondersteuning om financieringsknelpunten op te heffen.

Missie, visie en doelen

Financierbaar maken wat niet financierbaar lijkt

Dit is wat Invest-NL doet. Onze missie, visie en strategie komen daaruit voort en dragen daaraan bij. In dit hoofdstuk lichten we onze strategie en de voortgang in 2023 toe.

Onze missie: de Nationale Financierings- en Ontwikkelingsinstelling

Wij zijn Invest-NL, de nationale financierings- en ontwikkelingsinstelling. Als impact investeerder versnellen en financieren we de maatschappelijke transitie en zorgen we voor een beter financieringsklimaat voor innovatieve bedrijven. We realiseren dit in nauwe samenwerking met ondernemers, investeerders, financiers en publieke partijen.

We maken de Nederlandse economie duurzamer en innovatiever door het mobiliseren van kapitaal: van Invest-NL zelf, van marktpartijen, van overheden, van institutionele beleggers en vanuit Europa. Door de inzet van onze expertise en netwerken. Door nieuwe markten te ontwikkelen, investeringsproposities te verbeteren en nieuwe financieringsinstrumenten te ontwerpen. Zo maken we het ook voor andere partijen aantrekkelijker om te investeren.

Wij maken financierbaar wat niet financierbaar lijkt. Maatschappelijke impact is hierbij ons doel.

Onze visie: een duurzaam en innovatief Nederland in 2050

Nederland staat voor grote maatschappelijke uitdagingen. In 2050 moet onze

Missie, visie en doelen

energievoorziening geheel CO₂-neutraal zijn en willen we een circulaire economie met een fundamenteel andere omgang met grondstoffen hebben gerealiseerd. Ons voedsel moet zodanig worden geproduceerd en geconsumeerd dat het de huidige generaties voedt zonder de economische, sociale, en ecologische basis voor toekomstige generaties te ondermijnen en daarnaast willen we dat onze gezondheidszorg betaalbaar en toegankelijk is voor iedereen.

In 2050 draait onze economie op heel andere technologie, grondstoffen, energiebronnen en businessmodellen dan nu. Dat lukt alleen met innovatieve ondernemers, nieuwe ecosystemen en schaalbare innovaties. Hierbij spelen sleuteltechnologieën een cruciale rol. Door te investeren in een duurzamer en innovatiever Nederland creëren we de economie van morgen. Met nieuwe bedrijvigheid en ketens, meer strategische autonomie, meer concurrentiekracht en een nieuw verdienvermogen.

We mobiliseren kapitaal: van Invest-NL zelf, van marktpartijen, van overheden en vanuit Europese faciliteiten. Kapitaal mobiliseren doen we door te investeren maar ook door markten te onderzoeken en te ontwikkelen, investeringsproposities te verbeteren en nieuwe financieringsinstrumenten op te zetten.

Onze langetermijndoelen

Onze missie is Nederland duurzamer en innovatiever maken. Dat is een urgente opgave waar we dagelijks aan werken, maar waar we pas op de langere termijn van kunnen vaststellen of we er in zijn geslaagd. Daarom hebben we in onze strategie twee langetermijndoelen gekoppeld aan deze missie.

Onze langetermijndoelen

In 2050 is de Nederlandse economie volledig klimaatneutraal en circulair.

Nederland verstevigt zijn positie in Europa in de categorie “Innovatie Leider”; de categorie landen die > 125% scoren op het Europese Innovatie ScoreBoard.¹

Deze doelen kan Invest-NL niet alleen voor elkaar krijgen. Ze komen alleen binnen handbereik wanneer met het gehele ecosysteem van ondernemers, financiers en overheid wordt samengewerkt - met het juiste beleid, de ideeën, kennis over systeemveranderingen, ondernemers en het geld op de juiste plekken. Invest-NL gebruikt deze doelen als richting en als inspiratiebron: het dient in het werk als stip aan de horizon en het is een kader om aan te toetsen.

Zo geven we invulling aan onze bijdrage aan deze langetermijndoelen:

In 2050 is de Nederlandse economie volledig klimaatneutraal en circulair en zijn we wereldwijd binnen het 1,5 graden scenario gebleven

Het IPCC becijferde in juli 2021 dat het wereldwijd resterende carbon budget nog 400 Gton CO₂e is - equivalent aan 8 jaar emissie. Als we over de 400 Gton CO₂e-uitstoot heengaan, komt de opwarming van de aarde boven de 1,5 graden. Momenteel zitten we al op meer dan 1 graad opwarming. En dus is niet alleen het einddoel van carbon-neutraal in 2050 relevant, maar ook de snelheid waarmee we de jaarlijkse CO₂e uitstoot reduceren. Europa is erin geslaagd de emissie sinds 1990 met ruim 32,5% te laten dalen per 2022² – tegen de wereldwijde trend in. Echter, om binnen de doelstelling van maximale opwarming van 1,5 graden te blijven, moet deze daling fors verder versneld worden: wereldwijd moet de jaarlijkse emissie in 2030 met 40-60% gedaald

¹ https://ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2023/ec_rtd_eis-country-profile-nl.pdf

² https://climate.ec.europa.eu/eu-action/climate-strategies-targets/progress-made-cutting-emissions_en#:~:text=Action%20Progress%20Report,-Introduction,fall%20below%20the%202019%20level.

Missie, visie en doelen

zijn t.o.v. het niveau in 2020. Invest-NL financiert en ondersteunt daarom twee typen projecten en ondernemingen die we 'Gamechangers' en 'Curvebenders' genoemd hebben:

Gamechangers

Nieuwe technologieën, vaak nog in de vroege Technology readiness levels die de potentie hebben om bij te dragen aan de carbon-neutrale wereld in 2050. De financieringen van Meatable, Thorizon en Carbyon vallen bijvoorbeeld in deze categorie.

(CO₂e) Curvebenders

Projecten of initiatieven die ervoor zorgen dat er op kortere termijn substantiële emissiereductie plaatsvindt om de opwarming te remmen. De naam 'curvebenders' gebruiken we omdat ze het potentieel hebben om de jaarlijkse CO₂e uitstootcurve die in een *do nothing* scenario alleen maar omhoog zou gaan, op kortere termijn naar beneden af te buigen. Het gaat hierbij vaak om het versnellen van de uitrol van reeds bestaande technologieën. De financieringen in SolarDuck en SIF vallen in deze categorie. Zo maken we snellere groei van duurzame oplossingen mogelijk en dragen we bij aan het *afbuigen* van de wereldwijde CO₂e uitstoot curve.

Klimaatverandering houdt zich niet aan landsgrenzen. Bij het vaststellen van het CO₂e reductie potentieel van ondernemingen of projecten gaan wij daarom ook uit van het wereldwijde reductie potentieel, ongeacht locatie, en relateren dit bewust niet aan specifieke doelstellingen voor Nederland.

Nederland verstevigt zijn positie in Europa als “Innovatie Leider”; de categorie landen die > 125% scoren op het jaarlijkse Europese Innovatie ScoreBoard

Voldoende innovatiecapaciteit in Nederland is een vereiste om te verduurzamen. We hebben ervoor gekozen om het 'European Innovation Scoreboard' te hanteren als meetlat voor de innovatiecapaciteit van Nederland; deze berekent aan de hand van 32 indicatoren wat de innovatiecapaciteit van een land is t.o.v. de overige landen in Europa. Invest-NL draagt direct bij aan vier van deze

EU indicatoren: 1 venture capital investeringen in Nederland, 2 werkgelegenheid in innovatieve bedrijven, 3 grondstof verbruik per Bruto Nationaal Product en 4, het aandeel milieu gerelateerde innovatie t.o.v. het algehele innovatielandschap in Nederland. In 2021 viel Nederland in de categorie “Sterke Innovator”, in 2022 is Nederland een categorie omhoog geschoven naar de categorie van “Innovatie Leider” en heeft deze positie ook weten te behouden in 2023. Doel is deze positie langjarig te behouden en verstevigen.

Ons impact- en ESG-beleid

Zoals al kort omschreven in het hoofdstuk 'Materialiteit en impact' is naast impact investing om positieve impact te realiseren ook het in kaart brengen en adresseren van potentiële negatieve impact vast onderdeel van onze werkwijze.

We letten daarbij op potentiële negatieve effecten van de investering op milieu en maatschappij, maar ook op mogelijke (toekomstige) financiële risico's voor de investering ten gevolge van bepaalde sociale en milieu-risicofactoren. Ons impact- en ESG-beleid (*Environmental, Social en Governance* oftewel Milieu, Maatschappij en Bestuur), toegankelijk via onze website, omschrijft dit in meer detail.

Aan dit beleid liggen een aantal belangrijke normen ten grondslag. Als staatsdeelneming toetst Invest-NL haar activiteiten en investeringen aan de volgende internationale richtlijnen:

- UN Global Compact;
- OECD Guidelines for Multinational Enterprises;

- UN Guiding Principles on Business and Human Rights (PRI);
- UN Principles on Responsible Investment.

Ons impact- en ESG-beleid

Daarnaast onderschrijven wij een aantal aanvullende richtlijnen:

- OECD Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (BEPS);
- Financial Action Task Force on Money Laundering;
- International Labour Organization (ILO);
- Basel Convention.

Hoe deze richtlijnen zich vertalen in ons uitsluitingen- en engagementbeleid en onze ESG due diligence is te vinden in ons impact- en ESG-beleid, gepubliceerd op onze website. In het vervolg van dit hoofdstuk lichten we een aantal recente ontwikkelingen toe hoe Invest-NL dit beleid uitvoert in de praktijk.

Ontwikkelingen in de uitvoering van ons impact- en ESG-beleid

Het Invest-NL impact- en ESG-beleid omschrijft hoe ESG en Impact zijn geborgd in ons due diligence proces. Daarnaast wordt ook gerefereerd naar ons engagement beleid. Dat is erop gericht om een actieve agenderende rol te spelen bij de bedrijven en fondsen in onze portefeuille op belangrijke duurzaamheidsonderwerpen en risico's en de voortgang op deze onderwerpen te monitoren.

In 2023 heeft Invest-NL verdere stappen gezet in het structureren en uitvoeren van onze portfolio engagement benadering. Waar in 2022 al wat eerste ervaring is opgedaan met wat portfolio engagement inhoudt is begin 2023 een plan uitgerold om relevante ESG- en impact gerelateerde zaken op een structurele manier te agenderen met alle bedrijven en fondsmanagers in de portefeuille. Gedurende 2023 is het ESG en Impact team van Invest-NL hier actief mee aan

de slag gegaan, in nauwe samenwerking met de collega's uit de investeringsteams.

Het structureel uitvoeren van onze engagement activiteiten op een steeds groeiende portefeuille heeft in 2023 significant meer van onze aandacht en capaciteit gevraagd dan voorgaande jaren. Invest-NL wil deze rol als 'impact partner' voor onze portfoliobedrijven en -fondsen serieus nemen en we hebben afgelopen tijd ervaren dat deze rol in veel gevallen erg welkom is bij de betreffende bedrijven en fondsmanagers.

De onderwerpen die zijn geagendeerd verschillen sterk per gesprek, en zijn afhankelijk van de daadwerkelijke uitdagingen en aandachtspunten van ieder bedrijf. De gespreksonderwerpen kunnen daarmee variëren van zaken als de energie-efficiëntie van een productieproces, tot veiligheid op de werkvloer, anti-corruptiemaatregelen of ketenbeheer. Deze aandachtspunten zijn vaak in het due diligence proces voorafgaand aan de investering al gesignaleerd als aandachtspunten, of ze zijn naar boven gekomen tijdens een EcoVadis assessment (zie ook ESG Verbeterprogramma). Naast deze gerichte benadering wil Invest-NL het komende jaar ook gaan verkennen of er bepaalde thema's of risico's zijn die op zichzelf meer aandacht verdienen binnen het geheel van onze portefeuille, zoals bijvoorbeeld mensenrechten of biodiversiteit.

Onze ESG en Impact engagement activiteiten

In totaal zijn er in 2023 ruim 60 inhoudelijke contactmomenten geweest met Invest-NL portfoliobedrijven en fondsmanagers om over ESG en impactprioriteiten en aandachtspunten te spreken:

Portfoliobedrijven waarmee ESG / impact engagement is gevoerd	30 (van totaal 39)
Fondsmanagers waarmee ESG / impact engagement is gevoerd	11 (van totaal 14)

ESG verbeterprogramma

De in 2022 gestarte samenwerking met gespecialiseerde partij EcoVadis is ondersteunend

Ons impact- en ESG-beleid

aan onze engagements met de bedrijven in de portefeuille. Middels het programma van EcoVadis worden onze portfoliobedrijven met 50 of meer werknemers uitgenodigd om periodiek een uitgebreide ESG-evaluatie te doorlopen. De bevindingen en een vergelijking met *peers* worden teruggekoppeld naar de onderneming, waarbij concrete aanbevelingen worden gedaan voor het verder opbouwen en uitwerken van goede ESG-practices. De deelnemende bedrijven hebben daarbij ook toegang tot diverse e-learnings en handleidingen die kunnen helpen bij het opstellen van beleid of het opzetten van programma's. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de EcoVadis assessments bespreken we met het management van onze portfoliobedrijven welke prioriteiten ze willen stellen. Vaak speelt Invest-NL hier, op verzoek van de portfoliobedrijven, een adviserende rol. Per eind december 2023 hebben 17 bedrijven in onze portefeuille minimaal één keer een volledig EcoVadis assessment doorlopen. Zij hebben een score en verbeteruggesties ontvangen waar ze mee aan de slag kunnen. Daarnaast hebben 2 bedrijven onlangs de questionnaire ingediend, zij zijn nog in afwachting van hun eerste resultaat.

Impact data verzameling

Een ander logisch aanknopingspunt voor een inhoudelijk gesprek met bedrijven of fondsen in de portefeuille is de jaarlijkse verzameling van impact data. Wijzigingen in data of data die afwijkt van eerder gemaakte projecties (bv omtrent energie gebruik of productie volumes) kunnen direct effect hebben op de gerealiseerde of potentiële impact van het bedrijf en de Invest-NL portfolio. Zicht hebben op dit soort wijzigingen en het bespreken van de onderliggende redenen is daarom erg belangrijk.

Fondsmanagers

Ook in onze relatie met fondsmanagers is impact en ESG een terugkerend gespreksonderwerp. Als gevolg van de SFDR-wetgeving worden fondsmanagers uitgedaagd steeds uitgebreider te rapporteren op diverse duurzaamheidsaspecten. Invest-NL is hierbij een sparringpartner. Tegelijkertijd agenderen we dit onderwerp ook actief bij fondsmanagers die hier onvoldoende op zijn voorbereid. Een ander frequent onderwerp van

gesprek is het meten en rapporteren van impact, hier merken we dat Invest-NL en andere impact-georiënteerde fondsen over en weer van elkaar kunnen leren.

Vaste rol in ESG- en duurzaamheidscommissies

Invest-NL heeft zitting in diverse ESG- en duurzaamheidscommissies bij onze portfoliobedrijven en -fondsen en heeft daarin een adviserende rol bij het ontwikkelen van duurzaamheidsbeleid en -rapportages en het realiseren van (meer) impact. In een aantal gevallen kunnen we hier formeel over meebeslissen.

Impact en ESG in onze eigen bedrijfsvoering

Wij leggen met ons impact- en ESG-beleid de lat hoog voor bedrijven en fondsen. Vanuit onze maatschappelijke rol en de verantwoordelijkheden die daarbij horen, vinden wij het belangrijk om daar zelf ook aan te voldoen. De doelen en richtlijnen zijn vastgelegd in ons impact- en ESG-beleid, dat enerzijds toeziet op onze verantwoordelijkheid in de keten en anderzijds op onze eigen bedrijfsvoering.

In het afgelopen jaar heeft Invest-NL een aantal nieuwe stappen gezet die ons helpen om nog meer gestalte te geven aan onze ambities op dit vlak. Een positief signaal dat impact en ESG echt in de kern van onze organisatie zijn verankerd is dat veel van de hieronder beschreven initiatieven *bottom-up* zijn ontstaan, vanuit de wens van collega's om samen meer impact te maken.

EcoVadis assessment

Evenals onze portfolio bedrijven heeft Invest-NL ook zelf een EcoVadis assessment doorlopen. Doel hiervan was enerzijds het proces zelf te ervaren om het goed te kunnen evalueren, maar zeker ook om ons eigen beleid en werkwijze met betrekking tot maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen tegen een onafhankelijke meetlat te houden.

Op basis van de aangeleverde antwoorden en documentatie heeft Invest-NL in 2022 een score van 71 punten gekregen, en valt hiermee binnen

Ons impact- en ESG-beleid

de best-scorende 5% bedrijven in de EcoVadis database. Tijdens het schrijven van dit verslag wordt een nieuwe assessment uitgevoerd, waarvan de uitkomst in de loop van 2024 beschikbaar zal zijn.

beperken. Hierover is meer te vinden in ons online beschikbare Impact- en ESG beleid. De concrete emissies van Invest-NL over rapportagejaar 2023 zijn te vinden in het hoofdstuk Onze Impact op materiele thema's.

Duurzaam inkopen

Behalve van bedrijven en fondsen, verwachten wij ook van onze leveranciers dat zij duurzaam ondernemen. Dat geldt voor de inkoop van zowel producten als diensten. Invest-NL is bijvoorbeeld ook aanspreekbaar op de naleving van het impact- en ESG-beleid door extern ingehuurde personen. Daarom toetsen wij hun integriteit en betrouwbaarheid ook in dat opzicht alvorens met elkaar in zee te gaan. Voor inkoop- en aanbestedingsprocessen geldt dat we milieu- en sociale criteria meewegen in de selectie van leveranciers.

Gedurende 2023 is ons beleid rondom duurzaam inkopen verder uitgebreid en gespecificeerd. Het vernieuwde beleid stelt bijvoorbeeld dat we met onze belangrijkste leveranciers bindende afspraken in de overeenkomsten willen opnemen aan de hand van een aantal ESG-kwaliteitscriteria. Met deze leveranciers willen we minimaal één keer per jaar de voortgang op deze onderwerpen bespreken. In 2024 zal een start worden gemaakt met de uitvoer van dit beleid.

Werkgroep Diversiteit, Gelijkheid & Inclusie

De werkgroep Diversiteit, Gelijkheid en Inclusie (DEI) heeft als doel om de bewustwording op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie te vergroten en stapsgewijs activiteiten op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie te organiseren passend bij de vorm en fase van Invest-NL. De werkgroep heeft het afgelopen jaar een aantal activiteiten georganiseerd voor de interne organisatie om bewustzijn rondom diversiteit te vergroten onder de eigen collega's. Daarnaast heeft de werkgroep een adviserende rol gespeeld in het opstellen van de SER Charter Diversiteit, die in november 2023 is ondertekend door Invest-NL.

Eigen emissies Invest-NL

In ons streven naar een carbon-neutrale en circulaire economie spant Invest-NL zich op diverse manieren in om de eigen emissies te

Invest-NL

Kingsfordweg 43-117

1043 GP Amsterdam

T +31(0)882036700

www.invest-nl.nl

info@invest-nl.nl

© 2024 | Invest-NL N.V.

Vragen en opmerkingen

Wanneer u vragen en/of opmerkingen heeft over ons voortgangsverslag verzoeken wij u contact met ons op te nemen via pers@invest-nl.nl

INVESTNL